

Technická univerzita v Liberci

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2013

Pavína Vlášková

Technická univerzita v Liberci

Fakulta umění a architektury

Obaly

Pavλίna Vlášková

Katedra Environmental Design

Vedoucí diplomové práce: MgA. Leona Matějková

Studijní program: Design prostředí

2013

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „*Obaly*“ vypracovala pod vedením vedoucího diplomové práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato diplomová práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Datum: 11. ledna 2013

.....
podpis

Ráda bych touto cestou vyjádřila poděkování za cenné rady a trpělivost při vedení mé diplomové práce. Rovněž bych chtěla poděkovat rodině za její podporu.

NÁZEV:

Obaly

AUTOR:

Pavčina Vlášková

KATEDRA (ÚSTAV)

Katedra Environmental Design

VEDOUCÍ PRÁCE:

MgA. Leona Matějková

ABSTRAKT:

Téma diplomové práce vychází z vlastního zájmu autora hledat hranice a způsoby navrhování v oblasti designu. Typově tak navazuje na předešlé práce vznikající v letech studia. Předmětem práce je hledání odpovědi v otázce, co obaly představují pro design. Počínaje významem slova, přes filozofii a sociální potřeby člověka, projekt přináší nová možná řešení, jakým způsobem obal vnímat. Hledání podstaty obalu a jeho vlivu na uživatele, ale i na předměty do něj vkládané, se stávají předmětem a náplní diplomové práce. V teoretické části lze sledovat vývoj a analýzy pro téma nezbytné, praktická část je zaměřena na konkrétní možná řešení. Součástí diplomové práce je také část obrazová s vizuálními podobami finálního výstupu.

KLÍČOVÁ SLOVA:

obal, rytmus, čitelnost, podstata věci

TITLE:

Wrapping

AUTHOR:

Pavína Vlášková

DEPARTMENT:

Department of Environmental Design

SUPERVISOR:

MgA. Leona Matějková

ABSTRACT:

The topic of the thesis is based on the author's own interests and seek ways of designing the boundaries of design. Type picking up on previous work in the emerging years of study. The object is to find an answer to the question, what are the packaging design. The solution from the meaning of words through philosophy and social needs of man, the project provides a new possible solution how packaging perceive. Searching for the essence of the packaging and its impact on the user, but also on objects inserted into it, and become the subject of my master thesis. In the theoretical section to monitor the development and analysis necessary for the topic, the practical part focuses on specific potential solutions. The thesis is also part of the image with visual representations of the final output.

KEYWORDS:

packaging, rhythm, legibility, the essence of things

Obsah

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 POJMY A DEFINICE	12
1.1 Obal	12
1.2 Funkce obalu	14
1.3 Z filozofie	18
2 OBSAH ÚLOŽNÝCH PROSTOR	20
2.1 Rentgenové snímky	20
2.2 Tvarosloví	22
3 MODEL DOMÁCÍHO PROSTŘEDÍ	25
3.1 Lidské potřeby	25
3.2 Vymezení úložných prostor	26
3.3 Česká domácnost	29
3.4 Úložné prostory	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
4 POSTUP TVORBY	39
4.1 Inspirace	39
4.2 Hlavní podmínky pro řešení	41
4.3 Tvarosloví uvnitř schránek	41
4.4 Podoba tvarů	43
4.5 Ukládané předměty	47
5 MOŽNOSTI ŘEŠENÍ	48
5.1 Obalování předmětů	48

5.2	Vlastní schránky	50
5.3	Pin screen	52
5.4	Modulární segmenty	54
5.5	Výřezy	57
5.5.1	Materiál	58
5.5.2	Způsob užití	60
5.5.3	Aplikace	63
5.5.4	Přínos	66
5.6	Konstrukce sítě	67
5.6.1	Materiál	67
5.6.2	Způsob užití	68
5.6.3	Aplikace	70
5.6.4	Přínos	73
ZÁVĚR		75
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		76
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK		78

ÚVOD

Vybrané téma diplomové práce navazuje na zájem autora pracovat z počátku s absurdními pojmy, které vedou k novým možným návrhářským postupům. Leckdy se jedná o zcela jiný přístup k práci designéra, než jsou zaběhnutá schémata. Výsledkem těchto cest, které se mohou jevit jako pokusy, jsou reálné předměty určené pro uživatele s vlastním příběhem.

Téma, obaly v designu, pramení z dlouhodobějšího zájmu nalézt odpověď, zda jde k obalům, jako takovým, přistupovat i jinak. Jako uživatelé předmětů jsme si zvykli, že součástí každého produktu je obal. Např. definující ochranný nebo doplňující účel. Veřejností je vnímán jako samozřejmost, snoubí se s předměty bez dalšího přemýšlení o významu podstaty přítomnosti. Každý takový předmět má svoji schránku, a pokud ji postrádá, lze mu ji poskytnout. Lze ukázat na jednoduchém příkladu z běžného denního života. Ráno vstanu, ze schránky na předměty vyndám kartáček na zuby, z další schránky zubní pastu. Ta je už v tubě, ale pravá podstata je pasta, nikoliv tuba, a už je to další obal v obalu. Z kuchyňské skříňky vyndám hrneček na čaj, skříňka už je tedy opět obalem na nádobí. Ohřeji vodu v konvici, která se v tu chvíli stává obalem na vytvoření horké vody. Zatím otevřu krabičku na čaj, která mi drží všechny ty sáčky čaje hezky u sebe a to díky její funkci, kterou daný obal poskytuje. Jeden ponořím do hrnečku, v tu chvíli se z hrnku stává obal na ranní čaj. Takovým způsobem, jako byl tento příklad, je přistupováno k tématu diplomové práce.

Struktura diplomové práce je rozdělena na několik částí. V první z nich, v teoretické části, lze nalézt definice slov, která jsou s tématem příbuzná. V této části dochází k hledání pravých významů pro jejich vysvětlení a to vede k hledání dalších včetně objasňování jejich funkcí ve věci, co je spojuje nebo naopak v čem se liší. V této části jde pouze o teoretické vyjádření pojmů a pochopení jejich podstaty a charakteru. Objasnění podstaty slov později vede k vytvoření si vlastního názoru, který vyústí v definování možného řešení. Konkrétními oblastmi pro teoretické zkoumání se nabízejí pojmy následující. V první řadě definuje

podstatu slova obal, to umožňuje pochopit jeho funkci, kterých je hned několik. Stejně tak i jeho rozdělení pro zacílení. Jednou z funkcí obalu je poskytnout informace, proto je nezbytné pochopit i pojmy typu identita, totožnost, identifikace. Obal má funkci předměty zakrývat, to vede k dalším pojmům, jako jsou podstata, substance, esence, individualita. Práce se dotýká i pojmů jako jsoucno, bytí, existence, které vedou až do filozofických výkladů z minulých století.

Stěžejním pro projekt se stává náplň obalu. Proto je DP zaměřena na významy slov a pojmy typu tvarosloví, proč nebo jak ukládáme a jaké předměty jsou náplní obalů. To vede až k sociálním potřebám člověka, ale i k jeho chování a přístupu v domácnosti. Jeho model je v práci uživatelem pro budoucí navrhované řešení. Pro odkrytí všech pomyslných vrstev obalu a zkoumání tak podstaty schovaných předmětů, je inspirací práce Nicka Veaseye. Tento anglický umělec vytvořil sérii fotografií předmětů z běžného života pod rentgenem. Tyto snímky pak odkrývají v liniích pomyslnou krásu a tvarosloví předmětů.

Po vymezení pojmů je definováno, jakým způsobem ukládáme předměty do schránek a které předměty jsou toho zúčastněny. Záměr je směřován na domácnost. A to z toho důvodu, že domov je tím nejbližším místem, kde se člověk neomezuje okolními vlivy a je v něm svým vlastním pánem. Zde se chová podle vlastní přirozenosti a obklopuje se předměty jemu blízkými s vlastním příběhem.

Závěr práce je stanoven jako aplikace nového řešení pro uživatelův domov. Inspirací a zdrojem informací jsou v tomto případě statistické výpočty, model běžné rodiny, literatura zaměřena na podobu domácnosti či vzniklá umělecká díla na téma předměty. Dochází zde k selekci na jednotlivé místnosti, které dělají domov a předměty, jež jsou jejich součástí. Na jednotlivé objekty je nahlíženo i podle jejich charakteru. Tedy zdali se jedná o věci osobní nebo o produkty nezbytné v každé domácnosti, bez kterých se neobejde žádný majitel.

Všechny tyto teoretické informace jsou vodítkem k nalezení pochopení a odpovědi na otázku, zda lze tento zaběhnutý rytmus narušit a pokud ano, tak jakým nejvhodnějším způsobem, aby byl pro navyklého uživatele přípustný.

V praktické části se DP zaměřuje na směry, které lze navrhovat jako řešení. Řešení vzniká jako zrcadlení na potřebu uživatele a prostudovanou problematiku tématu diplomové práce.

Součástí DP je také část obrazová, kde dochází k vizuální podobě nalezeného východiska. Jeho popis a zacílení k uživateli a místu.

Cílem diplomové práce je přes nastudované zdroje navrhnout řešení do domácnosti. Výsledná podoba změní jak vizualitu, tak i užitnou podobu věci. Cíl vychází z potřeb člověka, musí tedy mít formu přijatelnou pro uživatele. Výsledek je nastaven jako nový design úložných prostor vycházející z předmětů do nich vkládaných s odkazem na domácnost a jejího majitele. Závěrem diplomové práce by měla být jasná, srozumitelná forma návrhové studie s definovanou odpovědí na nastolené otázky z úvodních slov.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POJMY A DEFINICE SLOV

1.1 Obal

Nejjednodušším a nejzákladnějším významem pro slovo obal je definice, že se jedná o výrobek, který je určený pojmout výrobky jiné. Jeho úkolem je tak předmět chránit, manipulovat s ním, umožnit transport nebo je jako nosič informací o jeho vlastnostech, popřípadě jako nabídka reklamy. Na obal lze také nahlížet i jako na odpadní zboží, které se po použití stává odpadem. Takový obal je vratný nebo spotřební a více už nevyužívaný, tedy připraven ke zničení či recyklaci.

Podle výkladového slovníku českého jazyka je pojem obal definován, jako ochranný povlak, ochranný materiál, látka, kterou je něco obklopené, obložené. Slova z pojmu vycházející pak uvádí např. obálka, obalit se, ovalit se, povědět něco bez obalu, obalamutit, ošálit, oklamat, podvést, pomýlit, obložit, obklopit, pokrýt.

Vybrané základní pojmy z oblasti balení a manipulace s materiálem:

Obal – představuje obalový prostředek nebo soubor prostředků zabezpečující ochranu výrobků před poškozením a umožňují jeho oběh.

Obalový materiál – je materiál, z něhož se obaly vyrábějí.

Obalovací prostředek – je souhrnný název pro obalové materiály, obaly a pomocné obalové prostředky.

Obalovací technika – je soubor činností a prostředků zabezpečující optimalizaci funkce balení.

Oběh obalu – je cesta naplněného obalu ke spotřebiteli a po jeho vyprázdnění zpět k opětovnému naplnění.

Nosnost obalu – je největší dovolená hmotnost náplně obalu.

Nevratný obal – je určen pro jedno použití při dodávce výrobku.

Vratný obal – je určen k opětovnému používání při dodávkách výrobků.

Zálohovaný obal – je vratný obal, za který se při koupi výrobku platí pevná částka, která se vrací při odevzdání obalu.

Druhy obalu – vyjadřuje klasifikační jednotku určující obal podle tvaru (bedna, sud, pytel, lahev, apod., ...).

- Převravní obal – obal tvořící samostatnou jednotku pro převravnu.
- Spotřebitelský obal – obal dostávající se s výrobkem ke spotřebiteli a neplní funkci převravního obalu.
- Obchodní obal – obal používaný zpravidla pro skupinové balení a usnadňující manipulaci v obchodní síti.
- Speciální obal – obal určený k tomu, aby chránil výrobky ve zvláštních podmínkách (podle specifických vlastností výrobku).

Hermetický obal – je obal, u něhož nedochází k výměně látek mezi jeho vnitřním prostorem a vnějším prostředím.

Izotermický obal – je obal zajišťující po stanovenou dobu teplotu náplně ve stanoveném rozpětí.

Balení – označuje funkční spojení výrobku s obalovými prostředky.

Jednotka převravního balení – je balení upravené pro mechanizovanou manipulaci, převravnu a skladování.

Manipulační jednotka – nazýváme materiál (balený i nebalený, svazkový, ložený volně nebo na dopravním prostředku) tvořící samostatně nebo s převravními prostředky celek a je uzpůsobena pro mechanizovanou manipulaci, převravnu, skladování a zachovává svůj tvar při oběhu.

Manipulační ulička – je nutná ulička určená pro manipulaci s materiálem při stohování, regálovém skladování.

Manipulační zařízení a prostředky – slouží k odbornému přemísťování, ložení a usměrňování materiálu a věcí ve výrobě, oběhu a skladování. Seskupení dvou a více zařízení a prostředků tvoří manipulační systém.

Nákladová jednotka – je manipulační jednotka ložená na dopravní nebo převravní prostředek.

Na obaly se také nahlíží podle jejich složitosti, pak lze rozlišit dvě skupiny. Jednoduché obaly, které jsou zhotoveny jen z jednoho typu materiálu a pak ty kombinované, kdy dochází např. k vrstvení materiálů.

Podle funkce lze obaly rozdělit na spotřebitelské, které slouží jako ochrana při prodeji nebo zastupují informativní funkci výrobku. Tyto obaly jsou předmětem zájmu marketingu.

Dalším jsou obaly skupinové, soustředící více výrobků pohromadě, a nakonec přepravní obaly usnadňující manipulaci a transport výrobků. Obal má chránit výrobek před zničením v průběhu jeho cesty distribučním řetězcem. Pro požadovaný stupeň ochrany je třeba zvolit vhodnou konstrukci obalu a materiál. Pro volbu stupně ochrany je významná hodnota zboží a jeho křehkost. Takový obal musí odolávat nebezpečí poškození vibracemi při dopravě, nárazu při manipulaci, stlačení nebo proražení. Mimo vlastní konstrukci obalu je také důležitý způsob uložení a upevňování výrobků v obalu. Vedle pevných konstrukcí obalu je pak vhodné využití fixačních materiálů, které zabrání nevyžádanému pohybu. Největšímu namáhání jsou vždy vystaveny předměty umístěné vespodu, při způsobu ukládání stohování výrobků a sebe. Také je nutné brát v úvahu vliv vnějších podmínek jako je teplota, vlhkost. Tyto faktory mohou vést ke zkáze zboží (jeho rozpuštění, oloupání a ztrátu barvy). Nízké teploty naopak mohou způsobit zmrznutí, popraskání, zkřehnutí. Dalším negativním faktorem je i vliv působení biologických škůdců, působení slunečního svitu či vzduchu. Některé zboží vyžaduje speciální kontrolní systém pro skladování, jako jsou nebezpečné chemikálie, apod.

1.2 Funkce obalu

Funkce obalu z hlediska přepravy:

- Ochrana

Nutnost výrobek ochránit před kvantitativními (částečná nebo úplná ztráta), kvalitativními změnami (poškození, změna jakosti). Chránit prostředí a lidi.

- Skladování

Pro maximální využití prostor, který obal nabízí, je stohovatelnost, skladová jednotka podle regálové pozice, prodejního množství nebo skladová jednotka podle typu dopravního a přepravního prostředku.

- Doprava

Dochází k určení a využití dopravního systému, optimálního využití přepravních jednotek a jejich zajištění.

- Manipulace

Obal tvarově přizpůsobit manipulaci s použitím manipulačních prostředků. Zajištění manipulace a automatizace.

- Informace

Definovat identifikaci, upozornění, prezentaci zboží a uživatelský návod.

Logické funkce obalu a jejich grafické úpravy:

- Estetická funkce obalu

Každý výrobek má smyslově vnímatelnou podobu. Tu určuje tvar, barva, povrch. Tyto aspekty pak vedou i k jeho prodejní schopnosti. Při posuzování této funkce, jak si povede výrobek na trhu, se lze zaměřit na 3 aspekty:

Komerční účinnost balení – znaky vytvářející prodejní funkci obalu. Tato účinnost je závislá na vizualitě a psychologické funkci obalu a hodnotí se hlavně z hlediska grafiky, tvaru obalu, výběru materiálu a druhu s ohledem na charakter výrobku a jeho zhotovení.

Vizuální účinnost balení – síla, kterou lze upoutat zákazníka. Ten se rozhoduje bezprostředně, takže je nutná vhodná barva, typ písma, tvar.

Psychologická účinnost balení – vytvoření vztahu ke spotřebiteli a jeho motivování k opakovanému nákupu s potřebnými informacemi.

- Znaková funkce na obalech

Znakem na obalech se myslí symbol, který definuje výrobek, nebo identifikaci firmy. Výhodou takového symbolu je jedinečnost, jednoduchý tvar a rychlé rozpoznání. Nevýhodou se pak jeví často nutné vysvětlení spojení s daným obsahem. Existuje však možnost záměny.

Takovým symbolem může být i piktogram znázorňující obrazovou značku s konkrétním obsahem, v tomto případě je výhodou nahrazení slova obrazem, který vede k dobré srozumitelnosti. Dalším způsobem je písmová značka, složená z dvou až tří písmen, která jsou čitelná a vyslovitelná. Jako identifikací firem lze použít logotyp nebo ochranné známky.

- Vizuálně-komunikační funkce obalu

Obal se současně stává i výchovným prostředkem. Přitom je nutné dbát na volbu barev a psychologické vnímání uživatele, kdy vznikají asociační vazby (černá barva jako výraz smutku). Stejně je to u volby tvaru, kdy člověk může asociovat na jiný předmět či situaci.

- Psychologické aspekty obalu

Jedná se o definování požadavků mezi prostory a plochami k vnímání kultury.

- Ekologické aspekty balení

Obalové materiály jsou ucelenou skupinou v uplatňování ekologických hledisek. Důležité je přesné vymezení obalového materiálu po celou jeho dobu životnosti a plné funkčnosti.

Od obalu očekáváme, že se stane prostředkem ochrany výrobků před poškozením, zabraňuje vzniku škody a umožňuje oběh a usnadní spotřebu. Naopak balení spočívá pro oběh a spotřebu pomocí obalových prostředků a funkčního spojení výrobku s obalovými prostředky. Obalovým prostředkem chápeme obalové materiály, obaly a pomocné obalové prostředky.

Primární obal představuje bezprostřední obal výrobku. Jen to ten obal, který se dostává ke spotřebiteli, ale neplní funkci přepravní. Sekundární obal chrání ten primární a je nutné ho znehodnotit před užitím uloženého výrobku. Po vyjmutí se tak stává odpadem. Jinak je tomu u vratného obalu, který je určen k opětovnému použití. Takový je pak v zástavě pevnou částkou s návratností vrácení. Volba materiálu závisí na výrobku tak, aby byl pro něj co nejvhodnější z hlediska ochrany, spotřebitele a životního prostředí, případně dalších funkcí, které má výrobek plnit. Obaly se také liší tím, pro koho jsou určeny, pokud budou chránit pouze výrobky zvlášť, nebo půjde o skupinu výrobků pod pláštěm jedné schránky.

To zohledňuje i jeho materiálová variabilita. Materiály mohou být voleny, např. lepenka, dřevo, textil, sklo, kov, plast, PET, HDPE, PVC, LDPE, PP, PS, apod... Každý typ materiálu má své výhody i nevýhody, avšak stále musí být myšleno, jaké jsou požadavky na obal výrobku.

Obal podléhá i požadavkům marketingu, plnit tyto funkce: přilákat pozornost, prosadit se v prodeji, přesvědčit zákazníka, charakterizovat své zastoupení. Obal tak na sebe často bere podobu svého zadavatele. Často se stává, že spotřebitel zaplatí nakonec více za obal, než za jeho obsah. Obal se stává jedním z neúčinnějších nástrojů aktivizujících prodej. Proto je velmi důležité promyšlení celé koncepce jak zabalit výrobek a prezentovat ho veřejnosti. Pro vytvoření vhodné koncepce, je nutné si odpovědět na otázky typu: má být hlavní funkcí obalu ochrana výrobku? Má být zavedena nová metoda spojená šířením výrobku? Má obal propagovat nový způsob snadnější likvidace? Má informovat o kvalitách? Jaké funkce má plnit?

„Už jste někdy koupili něco jen proto, že na Vás zapůsobil obal? Ty to výrobky mají společné to, že jste je koupili bez ohledu na jejich obsah.“¹

Podle požadavků prodeje na obal je potřeba dodržet pravidla. Ty jsou úměrnost ceny obalu k ceně výrobku, možnost k hromadnému ukládání, možnost patetizování zabalených výrobků, nesnadná rozbitelnost obalu, použitelnost obalu jako prezentace. Zatímco jako spotřebitel má zase pravidla jako možnost snadného uložení výrobku, možnost rychlého a čistého otevření, možnost opětovného uzavření při nespotřebování výrobku, trvanlivost výrobku v obalu. Obecným pravidlem pak bývá, že musí upoutat tvarem, motivem, barvou, materiálem. Musí vyvolat přání výrobek koupit a musí být zapamatovatelný.

¹ GRIP, 1000 obalový design, str. 7

1.3 Z filozofie

Z teorie co znamená obal a jakou plní funkci je zřejmé, že věci do něj vkládané berou na sebe jeho podobu a ne zcela obal z ukrývaných předmětů vychází. Může se tedy jevit jako závěr, že předměty do obalu vložené se přizpůsobují dispozici možného uložení, kterou obal disponuje.

Obal prezentuje obsah informativní funkcí, které spotřebitelé věří. Ale v mnoha případech se o pravdě předem nepřesvědčí, ani tomu vždy tak nelze.

Schránka, jak obal lze také definovat, svým způsobem popírá a schovává podstatu vložených předmětů. Tyto předměty pak na sebe berou podobu obalu a jejich identita není zřetelná. Pravou tvář pak odhalují až po odstranění obalové schránky.

Pokud se tyto obaly převedou do běžného života v domácnosti, jsou jimi úložné prostory, kterými se člověk obklopuje. Ty, do kterých jsou předměty vkládány, schovávány, tříděny, apod...

Takovými mohou být kuchyňské skříně, botníky, šatní skříně, noční stolky, koše na prádlo nebo odpadky, apod... Tedy veškeré objekty, které pohlcují ty další.

Práce je tedy zaměřena na tvarovost a podstatu skrývaného. Pro upřesnění a pochopení podstaty ukrývaných předmětů se projekt opět opírá o definice vymezených pojmů.

Podstatu ovlivňuje substance, té se týkají např. kvalita, vztahy, apod. Tyto změny mění určení podstaty, ale nemění se podstata samotná. Její stálost se liší od případů, pro které je existence na podstatě závislá, a nejsou samostatným bytím. Existence definuje, že je něco reálné a nepatří do světa fantazie. Je to výskyt věci, předmětů, situací ve skutečném fyzickém světě.

*Non potest autem efficax sumi testimonium veritatis per ea quae non in rei
existentia sed solum in apparentia sunt.²*

(Nelze brát svědectví o pravdě z těch věcí, které neexistují skutečně, ale pouze se tak jeví)

² AKVINSKÝ TOMÁŠ, *Summa contra Gentiles*, IV, c. 29, n. 3655

Podstatu nebo také substancí lze vyložit jako základ či podloží. Jde o filozofický pojem vymezující část jsoucna. Podstata je samostatným prvkem, který k sobě pro svoji existenci nepotřebuje nikoho jiného. Její vlastnosti jsou tak stabilní, že činí vše tím, čím je.

Pojem byl studován mnoha filozofy, názory na něj jsou mnohdy odlišné, avšak nejvíce se uchytilo pojednání Aristotelovy teorie.

Podstatu lze vyložit také jako esenci, jádro dané věci i jeho koncentrát. Dělá z něčeho něco reálného, definuje to. Podstata doplněna atributy pak mění svůj charakter a vlastnosti, ale ne sebe jako takovou.

Přes pojem podstaty se tak výklad dostává i do pojmů dalších. Podstata při existencialismu má podobu fyzického vztahu k fyzickým vlastnostem. K charakteru, cílům, mravům, apod..., se vztahuje podstata při bytí.

Bytí si lze představit jako výraz pro celek všeho, co bylo, je a bude. Často je bytí spojeno se jsoucnem. Rozdíl mezi nimi si lze představit nad slovem jako takovým. Bytí je východiskem pro slovesa typu jsem, jsou. Očekáváme pak tedy při jejich vyslovení ještě doplnění o to, čím jsem, nebo čím jsou. Bytí nemůže být něčím nebo někým bez doplnění. Tak soudí filozof M. Heidegger. Jsoucno bez bytí nemůže existovat, je jeho součástí, ale ne vlastností.

Jiní filozofové tvrdí, že každý živý organismus vychází se svého okolí. Emmanuel Lévinas je naopak zastáncem toho, že člověka ovlivňuje až tvář toho druhého a ta teprve dává člověku smysl.

Lze tedy říci, že individuální podstata je spojení substance a esence, ty pak dělají z podstaty individualitu.

Pro projekt je stěžejní odkrytí jádra odkrývaných předmětů a dát jim tak prostor pro své vyjádření. Proto musí dojít k seznámení i s pojmy k nim vtaženými.

Identita udává věcem jednoznačnost, určení jedinečnosti či vlastní sebepojetí. S tímto termínem lze dojít k totožnosti, která z identity vychází. Totožnost vymezuje přesnou identifikaci. Tou pak lze rozumět pozorování nezaměnitelných charakteristik.

2 OBSAH ÚLOŽNÝCH PROSTOR

2.1 Rentgenové snímky

Pro odkrytí pravého jádra ukrývaných předmětů a nalezení tak jeho tvarosloví, ukrývajícího se pod obalem, je inspirací rentgenové záření. Obrazy pod rentgenem nechávají proniknou to, co je skryté.

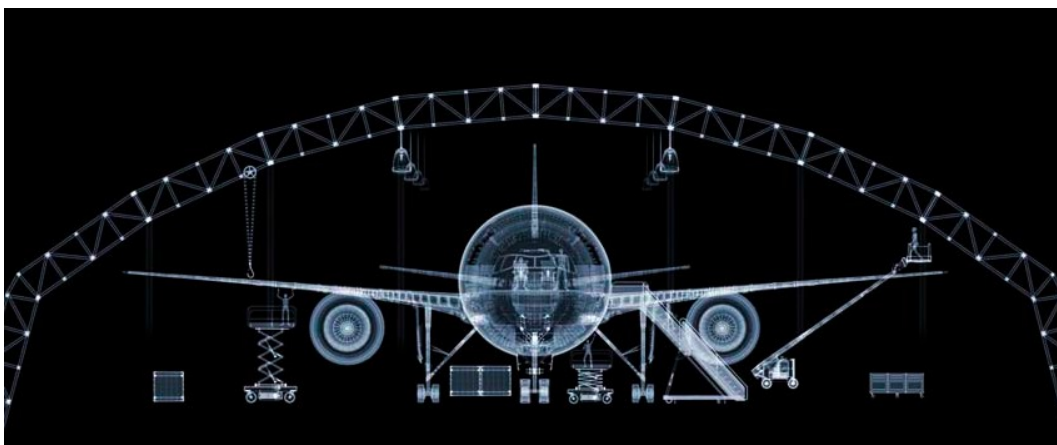
Rentgenové záření využívá elektromagnetického záření o vlnových délkách 10 nanometrů až 1 pikometr. Jedná se o ionizující záření, které může být nebezpečné. Jeho pomoc využívá lékařství a krystalografie. RTG má pro lékařství jedinečnou funkci. Díky němu lze zobrazit detaily kostí, zubů nebo i měkké tkáně.

RTG snímek rukou.³

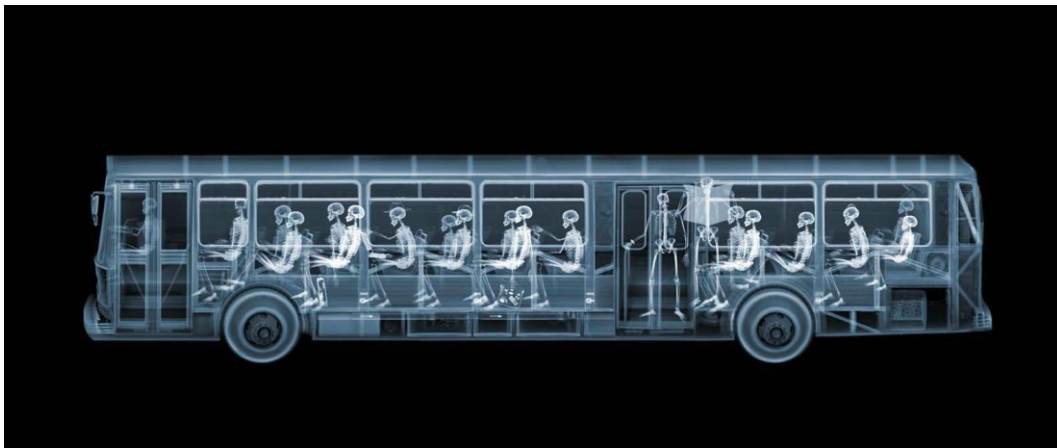
³ <http://medimages.healthopedia.com/large/hand-x-ray.jpg>

Rentgenové záření se rozhodl užít pro svoji práci i fotograf Nick Veasey. Anglický umělec používá tuto metodu pro zobrazení objektů. Pomocí rentgenu pomyslně odstraňuje vnější obal a veškeré vrstvy tak, aby nechal vyniknout pravé jádro zkoumaných věcí. Snoubí se tak umění a věda v jednom objektu. Nechává zkoumat lidi, věci, objekty, gesta, svět přírody i zvířata. V práci pak dochází k pozoruhodným obrazům, které nejsou člověku běžně k dispozici. Lidé jsou zvyklí si představit rentgenové snímky zlomenin kostí, ale ne běžných předmětů obklopující nás celý život. Rentgenové snímky odkryly různé variace materiálů, jako je plast, květiny, kovy, zvířata nebo lidi. Lze pozorovat hustotu objektů, která vytváří jedinečné obrazy. Autor zhotovil rentgenový snímek Boeingu 777 složený z 500 snímků složených dohromady. Obraz se stal největším rentgenovým snímkem. Rentgenu podrobil i celý autobus včetně pasažérů.

RTG snímek Boeing 777 (Nick Veasey). ⁴

⁴ http://lunashoo.com/public/Nick_Veasey_Boeing_777_Boston_Logan_Airport.png

RTG snímek autobusu (Nick Veasey). ⁵

2.2 Tvarosloví

Zakrytím vizuální bohatosti předmětů dochází ke změně objektů. Najednou se stávají pouhými geometrickými tvary, které se neustále opakují, nebo z geometrických tvarů vycházejí. Rentgenové snímky zase podobu objektů mění v opakující se linie. Předměty pak připomínají dvourozměrné obrazy nebo technické rysy. Zjednodušeně lze říci, že v obou případech se jedná o několikrát zdvojenou spleť geometrických těles a linií.

Dojde-li k odstranění vnějšího obalu, lze pozorovat jádro věci. Vynikají struktury pod povrchem a vystupují k pozorování a pozornosti. Obal rozmanitost tvarů pod svým povrchem nepodporuje, ale zabíjí.

⁵

<http://3.bp.blogspot.com/kl0Uvg94LMY/T9sPyCbznzI/AAAAAAAAABuk/j4ToqP7D86o/s1600/Nick+Veasey+-+Bus.jpeg>

Zamezení vizuality předmětů. ⁶

RTG snímek odpadkového koše. ⁷

⁶ <http://danielhernandez.typepad.com/.a/6a00d8341c2df253ef012877a1ee54970c-500wi>

⁷ http://img.blog.163.com/photo/l_4znbSFSV6l-a0UhVypig==/1980457936137160597.jpg

Diplomová práce se snaží nalézt nové řešení, jak dát předmětům prostor pro jejich charakter a být tak čitelnými. Hledá tedy takové cesty, kdy obal bude vycházet z podstaty ukládaných předmětů. Předlohou pro obal tak budou právě ony předměty do schránek určené. Aby se objekty staly čitelnými už na první pohled, musí dojít k vizuálnímu prostoupení toho, co je ukryté uvnitř. Již nyní bude obal nést informativní funkci a to bez popisu, ale díky jeho vizualitě. Přímó definuje, co nese a pro koho je určen. Svojí podobou spotřebiteli napovídá co je v něm ukryté.

Propuštěním tvarosloví z vnitřku ven dochází k čitelnosti ukrývaných předmětů. Dojde tedy ke změně podoby předmětů / objektů určených k ukládání. Tzn. podoba úložných prostor v domácnosti se mění do tvarů vycházejících z horizontálních a vertikálních dispozic ploch. Obaly pak už nemohou být geometrická tělesa, nejběžnějších úložných schránek tvaru krychle a kvádrů, ale musí na sebe vzít tvarovou podobu předmětu zevnitř.

3 MODEL DOMÁCÍHO PROSTŘEDÍ

3.1 Lidské potřeby

Projekt se zaměřuje na aplikaci řešení v běžné domácnosti. Tento záměr vychází z designérské činnosti zacílení. Člověk je ve své domácnosti svobodným. Tam se chová podle svého smýšlení bez omezení na vnější vlivy společnosti. Je to pro něj prostor vlastní kreativity, místo pro načerpání energie a každý si ho buduje podle své vlastní fantazie tak, aby mu v něm bylo co nejpříjemněji. Domov o člověku mnohé vypovídá.

V domácím prostředí jsou ale situace, které se v kterékoliv z ní opakují. A to takové, které slouží k potřebám každého člověka. Vychází tak z potřeb a přání. Dle základní stupnice lidských potřeb, kterou zformuloval Abraham Herbert Maslow v USA v roce 1943. Jedná se o 5 úrovní potřeb.

Stupnice základních potřeb (Maslow).⁸

⁸ ATKINSON, *Psychologie*, str. 471

1. *Fyziologické potřeby*: primární potřeby lidského těla (jídlo, pití, pohyb, oblečení, bydlení, teplo, světlo, prostor, ...). Nejsou-li tyto potřeby splněny, stávají se dominantními a jiné potřeby člověka nemotivují. Pokud jsou splněny, mohou nastoupit další úrovně potřeb.
2. *Potřeba bezpečí a existenční jistoty*: stabilita a jistota zaměstnání, potřeba zákona, ochrana před nemocemi, nezaměstnaností.
3. *Společenské potřeby*: tyto potřeby jsou spojené se společenskou povahou lidí, potřebě sdružování se, přátelství a lásky. Pokud není tato potřeba naplněna může to jedince ovlivnit na duševním zdraví.
4. *Potřeba uznání*: dosažení úspěchu, respektu, sebedůvěry, samostatnosti, pozornosti, pochvaly, veřejné uznání dobrého výkonu, apod... Tato potřeba vede k pocitu sebedůvěry a prestiže.
5. *Potřeba seberealizace*: člověk chce být ve své roli zdatný a úspěšný. Potřeba vědění, růstu, motivace k vyšším cílům.

Z této pyramidy lze soudit, že díky fungujícímu domácímu prostředí může být první, nejdůležitější potřeba téměř splněna. Tím může dojít k úspěšnému budování dalších potřeb z ní vycházejících.

Z lidských potřeb vychází předměty, které člověku pomáhají k jejich dosažení. Pokud má být splněna potřeba jídla, jsou k tomu nezbytné předměty k jeho přípravě. Vše na sebe vzájemně působí a doplňuje se. Potřeby nemohou být splněny bez přítomnosti předmětů k nim určených.

Domov plní i funkci dalších potřeb. Jako potřebu bezpečí a společenských hodnot. Domov je tak člověku místem, kam zve jen ty, které má rád. Návštěvy, s nimiž člověka pojí přátelství, láska nebo rodina. Domov je útočištěm, do kterého jen tak někoho nelze pustit, aniž by to bylo příjemné.

3.2 Vymezení úložných prostor v domácnosti

Úložné schránky v domácnosti vychází z dispozic prostoru. Mají podobu geometrických tvarů, nejčastěji krychle a kvádrů. Tvarovost je z důvodu jednoduchého stohování a šetření místa. Domácnost je jimi obklopena v oblasti

zdí a podlah, z kterých vycházejí. Dá se tedy říci, že jejich umístění využívá prostor a dispozice stěn okolo jádra místnosti. Dochází tedy ke zdvojování horizontálních a vertikálních ploch, které poskytují prostor pro ukládání předmětů. Díky jejich členění uvnitř lze využívat vzniklé místo pro plnění. Prostor uvnitř je pak dále členěn na menší, k tomuto přepažení slouží například police či jiné systémy, které schránku ještě rozdělují na další prostory. To z důvodu větší variability a poskytnutí více možného úložného prostoru. Uvnitř jsou předměty vkládány tak, aby využily možné hloubky a výšky. Systém otevírání schránek zabraňuje pohledu dovnitř a tak lze věci brát jako schované. Funkcí schránek je pak pocit přehlednosti a pořádanosti, kdy vizualitu přebírají povrchy schránek a co se děje a nalézá za nimi se lze dozvědět až po jejich sejmutí či otevření. U schránek neposkytujících uzavření má člověk tendenci předměty úhledně rovnat a tak poskytnou vizuálně hezký pohled na viděné objekty. Takových schránek využívají předměty reprezentativní, které naopak chtějí být ukázány.

Způsob ukládání ovlivňuje možný prostor a také skladba předmětů podle důležitosti. Tendence je umisťovat předměty, které jsou často používány na místa, kam se lze snáze dostat. Naopak věci méně využívané jsou na místech hůře dostupných, nebo vloženy za těmi častěji užívanými. Předměty vpředu jsou tak neustále v koloběhu před těmi, ke kterým je přístup složitější.

Skladba ukládaných předmětů poskytující úložné prostory.⁹

⁹ KOULA, *Dnešní byt*, str. 78, 81

V projektu dochází k vymezení toho, co dělá domov domovem. Situací, která je pro domácnosti společná. Nejprve dochází k vymezení místností, která patří k aktivitám spojenými s potřebami. Tedy místa poskytující spánek, stravu, hygienu, možnost společenského žití. Konkrétně pak vstupní chodba, kuchyň, koupelna, obývací pokoj, ložnice. S každým individuálním domovem se pak liší množství, velikost, dispozice, umístění místností. V každé takové místnosti jsou přítomny úložné prostory pohlcující předměty potřeby.

DP vychází z běžného modelu domácnosti, takového, jaký je nejtýpčtější. Zaměřuje se na předměty, které v jednotlivých místnostech ukládáme.

Vstupní chodba: předměty, které bereme s sebou, když domov opouštíme (boty, oblečení, doplňky, ...).

Kuchyň: předměty pro přípravu pokrmů (nádobí, potraviny, odpadky, ...).

Obývací pokoj: předměty, které jsou člověku blízké, nebo je považuje za reprezentativní a chce se o ně podělit (knihy, porcelán, suvenýry, ...).

Ložnice: osobní věci, které se týkají individuality člověka (deníky, osobní tabu, oblečení, ...).

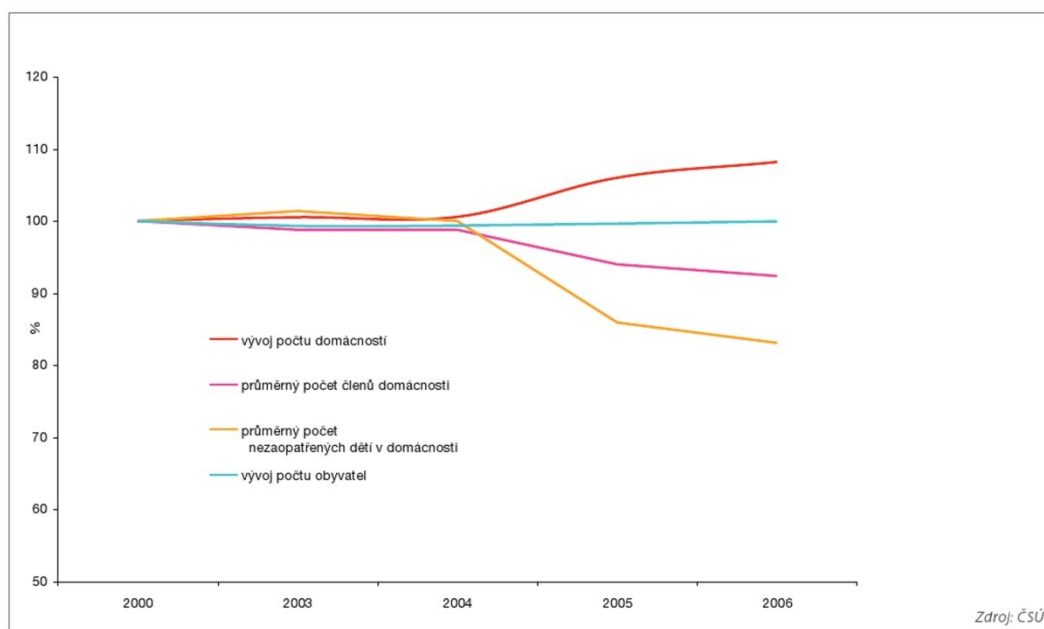
Koupelna: předměty spojené s hygienou (kosmetika, ručníky, špinavé prádlo, ...).

Další důležitou otázkou je najít odpověď, z jakého důvodu jsou vlastně předměty ukládány. Od úložných schránek lze očekávat, že předmětům poskytnou ochranu před zničením, poškozením či ušpiněním. Úložné prostory mohou také poskytnout přehlednost umístěných předmětů. Nebo naopak nevzhlednost předmětů zakrýt, jako tomu může být u odpadkového koše. Uložením věcí určených k záhubě, věcem nevzhledným, nějakým způsobem nepotřebným, do schránek dochází k překrytí oné vizuality, která nemá být viděna. U předmětů, které se týkají přímo člověka individuálně před odhalením veřejnosti.

3.3 Česká domácnost

Českých domácností přibývá, ale jejich počet členů se zmenšuje. Taková situace je v celé Evropě. Ze sčítání domů a bytů vyplývá, že v roce 2001 bylo 4 216 tisíc domácností oproti roku 1991, kdy domácností bylo o přibližně 230 tisíc méně, tedy 3 984 tisíc.

Průměrný počet členů poklesl z 2,5 z roku 1991 na 2,4 z roku 2001. Ubývá počet dětí žijících v jedné domácnosti. Každý člen má k dispozici větší obytnou plochu než dříve. Ta se zvětšila od sedmdesátých let o polovinu. Přibližná plocha na osobu činila v roce 2011 23,9 m².

Trendy ve vývoji domácností, 2000-2006.¹⁰

Domácnosti se dělí na bydlení v bytech a domech, 44,5% populace žije v rodinném domě, 55,1% v bytovém. Počet místností na byt je stanoven podle výpočtu na 3,1.

¹⁰ KUŠKOVÁ, Češi ve spotřebitelském ráji(!?), str. 10

Podle ekonomických členění polovinu domácnosti tvoří zaměstnanci, jednu třetinu důchodci, 13% osoby samostatně výdělečně činných a 5% nezaměstnaní. Nejčastějším modelem českých domácností jsou úplné rodiny, i když jejich počet klesá. Například v roce 1970 tvořily 70%, v roce 2001 již něco málo přes polovinu. Přibývá naopak domácností jednotlivců. V roce 2001 takových bylo 1,3 milionu, což představuje téměř jednu třetinu a 12,5% obyvatel. V České Republice představuje jednotlivce v domácnosti z větší části ovdovělá populace, zatímco jinde v Evropě má velký podíl trend osamostatňování mladých lidí.

	1970	1980	1991	2001
Počet obyvatel	9 807 697	10 291 927	10 302 215	10 230 060
Bytové domácnosti celkem	3 088 841	3 494 846	3 705 681	3 827 678
s jednou osobou	abs. 492 291	696 976	842 443	957 757
V %	15,9	19,9	22,7	25,0
Hospodařící domácnosti celkem	3 365 407	3 790 977	3 983 858	4 216 085
s jednou osobou	abs. 668 589	897 447	1 047 221	1 276 176
V %	19,9	23,7	26,3	30,3
Cenzové domácnosti celkem	abs. 3 502 718	3 375 681	4 051 583	4 270 717
Úplné rodiny	2 487 530	2 656 778	2 512 893	2 333 592
Neúplné rodiny	306 676	325 085	434 385	576 421
Vícečlenné nerodinné domácnosti	39 923	55 003	14 658	84 528
Domácnosti jednotlivců	668 589	938 815	1 089 647	1 276 176
Cenzové domácnosti celkem	V % 100,0	100,0	100,0	100,0
Úplné rodiny	71,0	66,0	62,0	54,6
Neúplné rodiny	8,8	8,4	10,7	13,5
Vícečlenné nerodinné domácnosti	1,1	1,4	0,4	2,0
Domácnosti jednotlivců	19,1	24,2	26,9	29,9

Domácnosti v ČR v letech 1970-2001. ¹¹

Průměrná česká domácnost 6,06% výdělku investuje každý měsíc do vybavení a zařízení domácnosti. Tento průměr se liší dle uskupení členů a typu složení domácnosti. Například u domácnosti jednočlenného zaměstnaného obyvatele bez dětí, jsou náklady na vybavení domácnosti o jednu třetinu vyšší.

¹¹ KRAUTOVÁ, *Spotřeba domácností a proces individualizace v environmentální perspektivě*, str. 45

V porovnání s ostatními výdaji se tento model dá srovnat s výdaji za dopravu nebo odívání spojené s obuví. Z toho lze soudit, že na tom, v jakém prostředí člověk žije, si všeobecně zakládá stejně tak jako na svém vzhledu.

Potraviny a nealkoholické nápoje	16,36%
Alkoholické nápoje a tabák	2,56%
Odívání a obuv	5,26%
Bydlení, voda, energie, paliva	17,5%
z toho základní bydlení	15,6%
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	6,06%
Zdraví	2,34%
Doprava	8,34%
Pošty a telekomunikace	3,8%
Rekreace a kultura	8,42%
Vzdělávání	0,41%
Stravování a ubytování	3,71%
Ostatní zboží a služby	9,74%

Tabulka spotřebních vydání.¹²

¹² Vypracováno ze zdrojů ČSÚ.

3.4 Úložné prostory

Hlavní atributy úložných předmětů se liší dle jejich charakteru, potřeby i místnosti.

Úložný nábytek do koupelny:

Rovnocenná součást interiéru, sestavy nábytku do koupelen, jsou většinou spojené se sanitou. Vybavením pro tuto místnost jsou skřínky spojené s umyvadlem, samostatně stojící, nástěnné skřínky nad umyvadlo. Většina úložných prostor v koupelně je uzavíratelná.

Nezapomenutelnou podmínkou je materiál, který musí odolávat agresivnímu prostředí. Nábytek tak je ošetřen povrchovou odolnou vrstvou vůči působení vody.

Specifikace ukládaných předmětů	Nábytkový prvek – charakteristika	Očekávání uživatele
hygienické potřeby kosmetika prací prášek čisticí prostředky ručníky špinavé prádlo drobné předměty	skříňka nad umyvadlem skříňka pod umyvadlem boční skřínky stojany vnitřní koše zásuvky otevřené police	kontrola vzhledu ukládání přehlednost přístupnost čitelnost ochrana omyvatelnost

Rozbor úložných prostor v koupelně.¹³

¹³ Vypracováno ze zdrojů ČSÚ.

Úložný nábytek do obývacího pokoje:

Většinou úložné prostory do obývacích pokojů se řeší modulovými sestavami. Součástí těchto sestav jsou běžně šatní skříně, vitrína a další úložné prostory. Z výzkumu vyplývá, že hlavní zaměření je věnováno výběru sedací soupravy na úkor výběru úložných prostor. Dříve se obývací pokoj považoval i za místo pro práci, nyní je větší trend v budování pracovny pro tyto účely.

Specifikace ukládaných předmětů	Nábytkový prvek - charakteristika	Očekávání uživatele
knihy elektronika předměty spojené s chodem domácnosti předměty stolování ložní prádlo ručníky kapesníky společenské hry dárky památkové předměty práce dětí vzpomínky alba fotografie rodinné předměty předměty spojené se zálibou	sestavy skříní výklenky pro elektroniku plochy pro vystavení předmětů zásuvky malé úložné prostory	lehkost ukládání zábava vzpomínky administrativa domácí práce záliba ochrana reprezentace dekorace

Rozbor úložných prostor v obývacím pokoji.¹⁴

¹⁴ Vypracováno ze zdrojů ČSÚ.

Velké úložné prostory – ukládání oděvů, ostatní předměty:

Pro ošacení se hledá velký prostor v domácnosti, kde lze využít velké plochy. Úložné prostory jsou často vestavěné skříně na míru, součást sestav do ložnic nebo obývacích pokojů. Vnitřní vybavení se pak řeší individuálně a je mobilní. V některých případech více vnitřního vybavení souvisí s prestiží. Takto velké kusy nábytku svým systémem uzavírání preferují posuvné dveře k šetření dalšího místa.

Specifikace ukládaných předmětů	Nábytkový prvek - charakteristika	Očekávání uživatele
oděvy obuv sezónní oděvy sportovní potřeby	vestavěné skříně šatny mobilní úložný nábytek vnitřní vybavení drátěný program výklopné šatní tyče	kontrola vzhledu ukládání přehlednost přístupnost čitelnost ochrana uzavření

Rozbor úložných prostor pro ošacení. ¹⁵

Úložný prostor v ložnici:

Prostory v ložnici jsou zaměřeny na noční stolek se zásuvkou, komody či šatní skříně. V některých případech se využívá i prostoru pod postelí, kam se instalují další výsuvné prostory k možnému uložení.

Specifikace ukládaných předmětů	Nábytkový prvek - charakteristika	Očekávání uživatele
osobní věci knihy hygienické potřeby léky oděvy	šatní skříně komody noční stolky zásuvky	ukládání přehlednost přístupnost čitelnost ochrana soulromí

Rozbor úložných prostor v ložnici. ¹⁶

¹⁵ a ¹⁶ Vypracováno ze zdrojů ČSÚ.

Úložný prostor v kuchyni:

V místnosti určené k přípravě jídla se ukládají předměty spojené s jeho přípravou. Nástěnné skříně pro nádobí, potravinové skříně, spodní skřínky či úložné prostory pro drobnější předměty, jako jsou zásuvky. Součástí jsou i výklenky pro instalaci elektroniky.

Specifikace ukládaných předmětů	Nábytkový prvek - charakteristika	Očekávání uživatele
nádobí potraviny servis odpadky textilní předměty drobné předměty knihy elektro spotřebiče kuchyňské náčiní	potravinové skříně nástěnné skřínky spodní skřínky výklenky pro elektro zásuvky drátěný systém úložné tyče	ukládání přehlednost přístupnost čitelnost ochrana bezpečí funkčnost omyvatelnost

Rozbor úložných prostor v kuchyni. ¹⁷

Úložný nábytek v domácí pracovně:

Dříve bylo místo spojováno s obývacím pokojem. V samostatné místnosti jako je pracovna je nábytek zaměřen na PC. Součástí je psací stůl, kontejner se zásuvkami, knihovna.

Specifikace ukládaných předmětů	Nábytkový prvek - charakteristika	Očekávání uživatele
elektro knihy kancelářské potřeby předměty spojené se zaměřením	kontejnery zásuvky organizéry knihovna	ukládání přehlednost čitelnost ochrana

Rozbor úložných prostor v pracovně. ¹⁸

¹⁷ a ¹⁸ Vypracováno ze zdrojů ČSÚ.

Úložný prostor v pokojích pro děti má podobný ráz jako spojení vybavení ložnice a domácích pracoven.

Z výzkumu je patrné, jak vypovídá míra ukládaných předmětů na domácnost. Z průměrného hodnocení vyplývá, že nejvíce předmětů má člověk v oblasti oděvů, naopak nejmenší zastoupení má procentuálně obuv.

Co se týče objemu úložné plochy domácností její prostor zabírá 17,06% zastavěné plochy domácnosti. Takový prostor je tedy prostorem pro ukládané předměty.

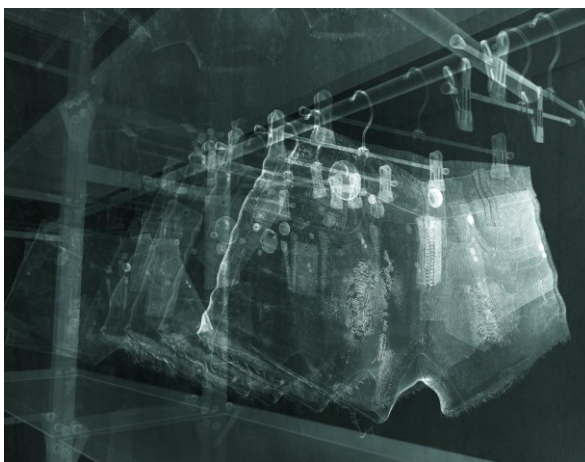
II. PRAKTICKÁ ČÁST

Z teoretické části vzešlo mnoho informací o obalech samotných, tak i o jejich funkci a o tom, jakou roli hrají pro ukládané předměty. Došlo k zodpovězení otázek proč, jakým způsobem a co člověk ukládá do ochranných schránek. V diplomové práci byl stanoven cíl, aby předměty zevnitř prostoupily napovrch. Pokud má dojít k jeho splnění, je nezbytné změnit podobu úložných prostor a nalézt jiné řešení. Řešení a podoba úložných prostor je zacílena na domácnost a jeho uživatele, tedy člověka. Z teoretické části vyplývá, že mnohé předměty se ve všech domácnostech vyskytují bez ohledu na jejich majitele. Takové předměty jsou pro projekt použity. Je to z toho důvodu, aby bylo řešení neutrální ke všem uživatelům. A také z důvodu doložených dostupných informací a možností výzkumu.

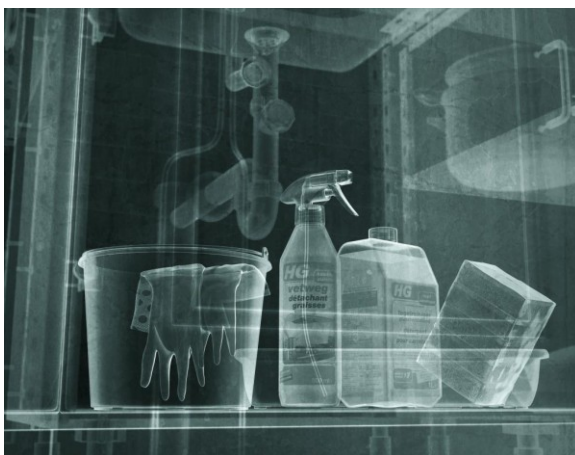
4 POSTUP TVORBY

4.1 Inspirace

RTG snímky běžných předmětů vyvolávají odlišné emoce a přístup k nim. Lze pozorovat tvarosloví skrývaného. Najednou se věci jeví jinak. Nic není nečitelné, boří se brána ukrytí. Pohled na rentgenový snímek je tak odlišný oproti tomu, jak je člověk zvyklý vnímat obecně.

RTG snímek šatníku.¹⁹

RTG snímek kuchyňské skříně.²⁰

¹⁹ http://www.3dartistonline.com/users/5250/thm1024/1340270962_Xray%20Coolcat_2k6.jpg

²⁰ http://www.3dartistonline.com/users/5250/thm1024/1340270854_XRAY%20Cupboard.jpg

Stejně tak se obrazy předmětů jeví odlišné, pokud dojde k zakrytí jejich vizuality a vezmou na sebe jednotlivou podobu. Zamezením barevnosti, která člověka tak láká a ovlivňuje, stávají se z předmětů pouhá tělesa. Teprve potom lze předměty zkoumat jako tvarové exempláře bez rušivých elementů. Jak bylo doloženo v úvodu DP, obal a jeho výpovědní hodnota je obrovská. A člověka lehce zmanipuluje bez odkazu na pravou podstatu obsahu.

Zamezení vizuality předmětů.²¹

²¹ <http://danielhernandez.typepad.com/files/dsc01153.jpg>

4.2 Hlavní podmínky pro řešení

Z první části a cílů stanovených na začátku DP vyplývají podněty, které je nutné u řešení splnit. Výsledné řešení má přinést pro ukládané předměty volnost, aby se mohly projevit. Jak už volnost pro způsob uložení, tak i pro jejich charakter. Předměty by se měly stát čitelnějšími a to ne díky psané informaci, kterou na obalu nesou, ale tak aby obal nesl informaci, která je uvnitř jiným způsobem. Tvar obalu by měl tak vizuálně vypovídat o tom, co je skryté. Uživatel tak napovídat už předem co je jeho obsahem. Skutečným obsahem. Předměty v obalu, které jsou jeho náplní, se stanou i obsahovou náplní. Forma schránky musí vycházet z obsahu předmětů, tak jako to ukazují RTG snímky, kdy odkrývají podstatu uloženého.

Jádro ukrývaných předmětů musí vystoupit a odrazit se ve tvaru úložných prostor. Vnitřní obsah se propustí ven. Jednoduše lze říci, že běžný model ukládání, tedy, že předměty se přizpůsobují obalovým schránkám, je v projektu zaměřeno na opačný přístup. Tedy, že obalový materiál se přizpůsobuje jeho obsahu a z něj vychází. Jedině tak mohou být cíle a náplň podmínek splněny. Obsah se do schránky vtiskne a zanechá svoji stopu.

4.3 Tvarosloví uvnitř úložných schránek

Pokud dojde k odstranění veškerých vnějších vrstev, lze nahlédnout do jádra schránek. Ukládané předměty svojí formou vytvářejí vlastní tvarosloví a struktury, které ze schránek zcela nevycházejí. Lze tak pozorovat uspořádání předmětů a jejich skladbu, kterou si tím vytváří. Také lze vidět, že schránka není zcela využita. To, že by měla místo šetřit tedy nesplňuje. Její objem je větší než objem obsahu. Vzniká tak mnoho nevyužitého prostoru, který zbytečně stojí uživatele místo v domácnosti. Zavřené schránky jsou anonymními úložnými prostory, člověk nedostává předem indicie co skrývají. Toto tajemství se odhalí až po jejich otevření a nahlédnutí dovnitř.

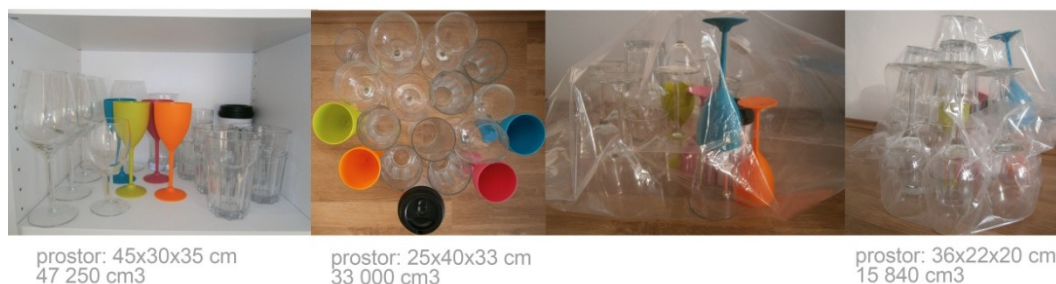

Tvarosloví uvnitř šatní skříně

Tvarosloví uvnitř odpadkového koše

V průběhu hledání řešení dochází k výzkumu, který má základ v problematice nevyužitých ploch. Nastává otázka, jak je tento prostor velký. O kolik místa tak člověk je připraven. Dochází k matematickému definování uložených předmětů a jejich vlivem na prostor. V první řadě se na předměty nahlíží pokud jsou uspořádány v běžném úložném prostoru. Následuje jejich umístění volně bez omezení a nakonec pokud dojde k jejich naprostému štosování a minimalizuje se tak veškerý prostor okolo. K tomuto pokusu je nápomocný vakuový pytel díky jeho vlastnosti odsání přebytečného místa a minimalizování prostoru.

Výzkum skutečného objemu předmětů

Z výzkumu vyplývá, že minimalizací volného prostoru lze ušetřit až 66,5%, kterého se dosáhlo díky vakuaci. Objem, který předměty skutečně mají, je neúměrný k poskytovanému prostoru.

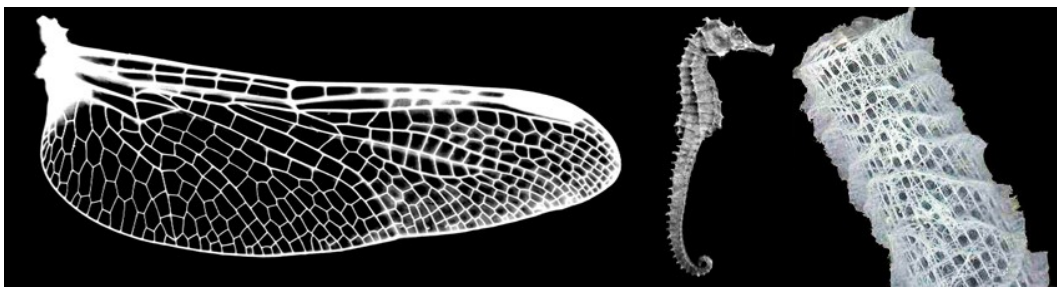
4.4 Podoba tvarů

Tvary, které předměty svým uspořádáním společně vytváří, představují svojí vlastní přirozenost bez omezujících elementů. Taková tvarosloví mnohdy připodobňují tvary, které se vyskytují v přírodě. Nesvázané přírodní prostředky tak zpodobňují jedinečné obrazy.

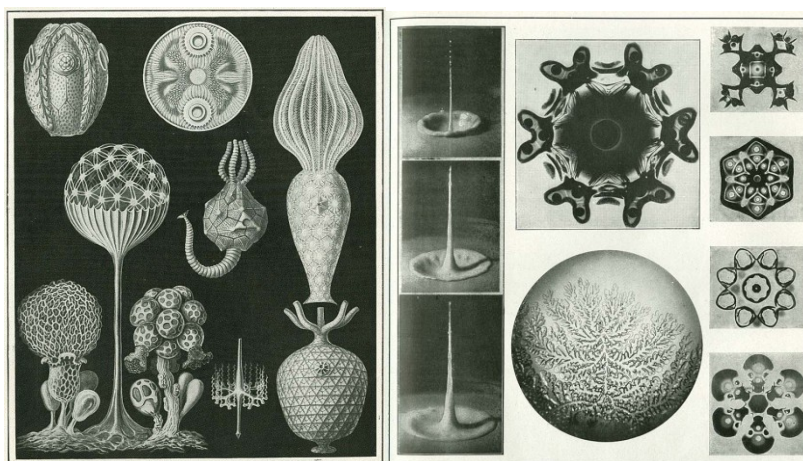

Tvary vycházející z přírodních prostředků.²²

²² http://payload25.cargocollective.com/1/1/49786/2806068/inka-01_905.jpg

Tvary vycházející z přírodních prostředků.²³

Tvary vycházející z přírodních prostředků.²⁴

Podstata předmětů se stala v minulosti zájmem pro umělce, kteří svůj postoj a názor vyjádřili v uměleckých dílech. Většina jejich odkazu byla v reakci na předměty jako na odpad nebo z důvodu přesycení společnosti. V takových dílech lze pozorovat právě onu tvarovost a strukturu předmětů vytvářející se bez limitů a existujících ze své vlastní podstaty.

²³ <http://futurechristchurch.files.wordpress.com/2012/07/combo-sm.jpg>

²⁴ <http://animationresources.org/?p=1848>

Maurizio Cattelan, 1960, *Lullaby*.²⁵

Gérard Deschamps, 1937, *Assemblage*.²⁶

²⁵ VERGINE, *Trash: From junk to Art*, str. 168

²⁶ VERGINE, *Trash: From junk to Art*, str. 74

Christian Boltanski, 1995, *Dispersion*.²⁷

Souhrn předmětů, ať už úhledně rozložených vedle sebe, nebo naopak na sobě naházených tvoří soubor neustále se opakujících tvarů. Člověku nejbližším a nejbezpečnějším prostředím je takové, které určuje opakující se rytmus. Rytmus je nejzákladnější potřeba člověka. Od této formy se vše odvíjí. Pravidelné stahy srdečního svalu jsou v rytmu, pravidelné střídání životních projevů organismů, čili biorytmus, je v rytmu. Cyklus dne a noci, střídání ročních období je rytmus. I kapky deště vytváří pravidelný rytmus. Člověk hovoří ve střídajících slabikách krátkých a dlouhých jež vytvářejí rytmus. Skladby přírodnin i předmětů okolo člověka vytváří rytmus. Rytmus je všudypřítomný a člověk ho nutně potřebuje. Pravidelnost, z které vše vychází.

²⁷ VERGINE, *Trash: From junk to Art*, str. 229

4.5 Ukládané předměty

Předměty v domácnosti mají vazbu na potřeby nebo se vztahují k individualitě člověka a jsou tak věcmi osobními. To dělá člověka jedinečným, stejně tak jako tvář jeho domova. Projekt se zaměřuje na skladby předmětů společného rázu. Tzn. předměty spojené s ošacením, hygienické potřeby, knihy a odpadky. Tedy takové, které jsou v běžné domácnosti nejtypičtějším a nejběžnějším modelem. Už z výzkumu a následné analýzy skladby úložných prostor a jejich náplní je patrné, že takové předměty jsou v domácnosti všudypřítomné.

Projekt se tedy omezuje na řešení nové podoby úložných prostor pro ošacení, nádobí, odpadky, hygienické potřeby a knihy. Nahrazuje tedy konkrétně podobu knihovny, která má nyní ráz otevřených dělených polic, do kterých jsou knihy ukládány pro přehlednost. V případě nádobí dojde k nahrazení spodních a nástěnných uzavíratelných policových skříněk, jež svými dispozicemi limitovaly předměty, a v konečném měření bylo dokázáno, že uživatele stojí více prostoru, než předměty skutečně vyžadují. Podoba odpadkového koše nahradí jiná, z původní úložné schránky držící neuspořádané předměty v jednom chaosu. Šatní skříň, které omezují oděvy se zcela projevit, projdou také změnou podoby, tak aby předměty dostaly svou volnost a nebyly pod nadvládou policového systému. A konečně hygienické potřeby v koupelně, které jsou umístovány do otevřených či uzavíratelných skříněk projdou také proměnou.

5 MOŽNOSTI ŘEŠENÍ

5.1 Obalování předmětů

V průběhu hledání řešení dochází k několika možnostem, kterým směrem lze na úložné prostory nahlížet. Jednou z hlavních podmínek nastavených pro výslednou podobu je, že vizualita schránek má vycházet přímo z ukládaných předmětů a ta se má vtisknout do podoby úložných prostor. Se zohledněním tohoto hlediska dochází k tomu, že se samotné předměty stávají formou pro konečnou podobu úložných schránek. Dochází k obalování předmětů, které vtiskávají svůj profil do hmoty tvořící novou podobu pro obal.

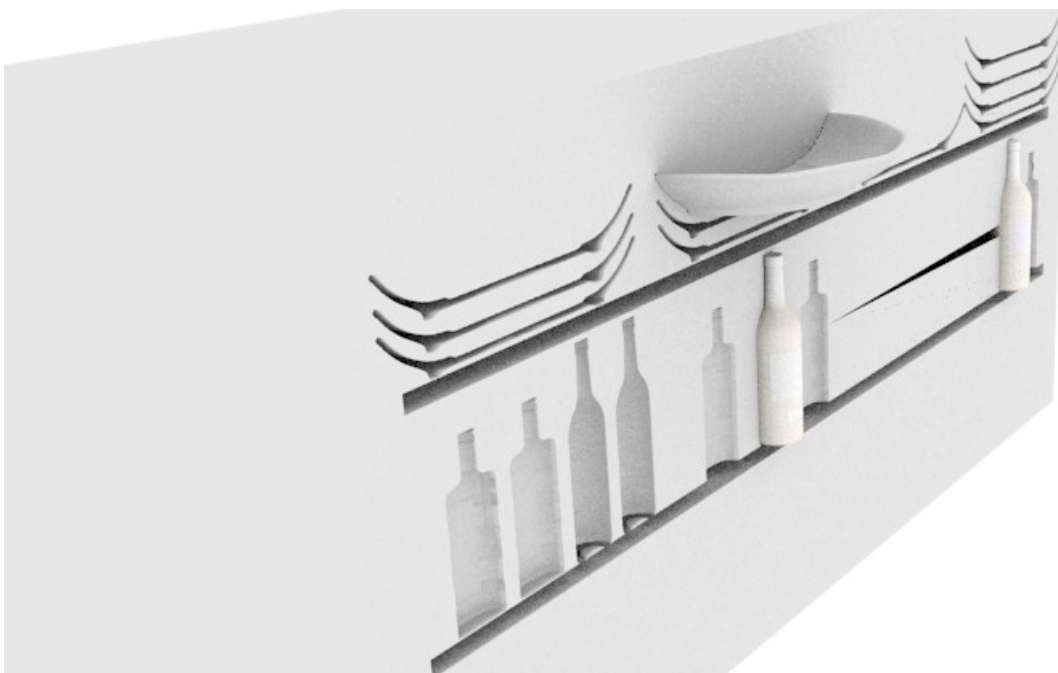
Záznam z videoinstalace, kusy papíru dostávají volnost díky pohánění vzduchem.

Poháněné papíry se vtiskly na tvar objektu.

Poháněné tenké pruhy igelitu se vtiskly na tvar objektu.

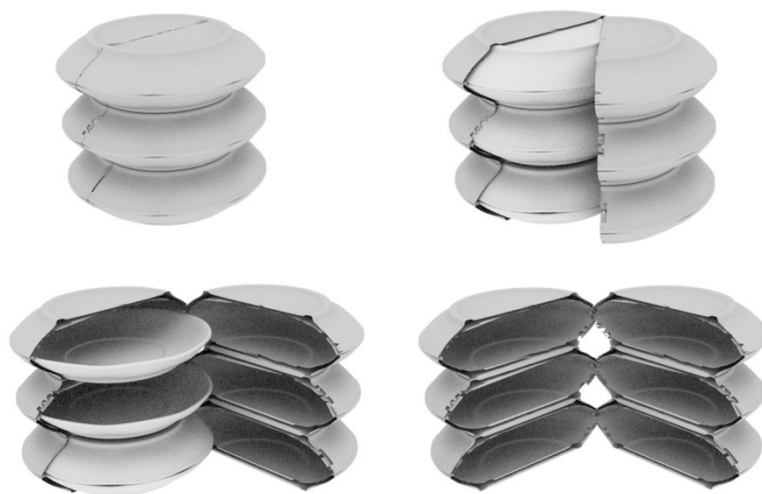

Vizualizace úložné schránky přizpůsobena tvaru obsahu.

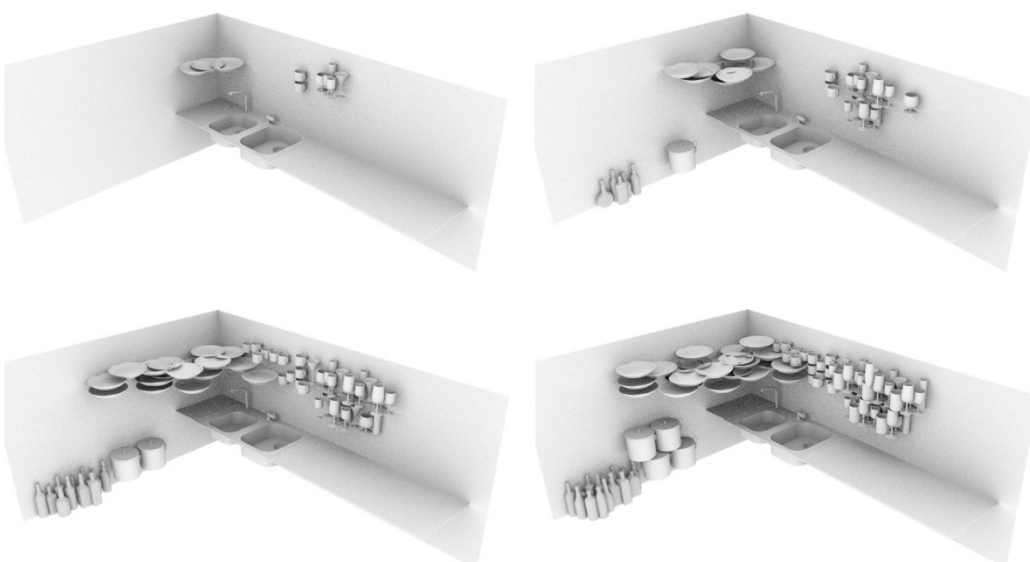
Lepená forma materiálů má volnost svého působení a naplno vyplňuje všechny záhyby předmětů. Tak se stává věrnou kopií jejich tvarů a naprosto z nich vychází.

5.2 Vlastní schránky

Z předešlého principu vychází i myšlenka, aby každý předmět měl už svůj obalový prvek dopředu. Tak se bezprostředně týká jeho samotného a nelze dojít k záměně. Způsob ukládání má pak pouze jeden možný způsob uložení. Tyto formy se k sobě připevňují a svojí skladbou vytváří jedinečnou kompozici adaptovaných tvarů. Skladba se stává pro uživatele naprosto čitelná.

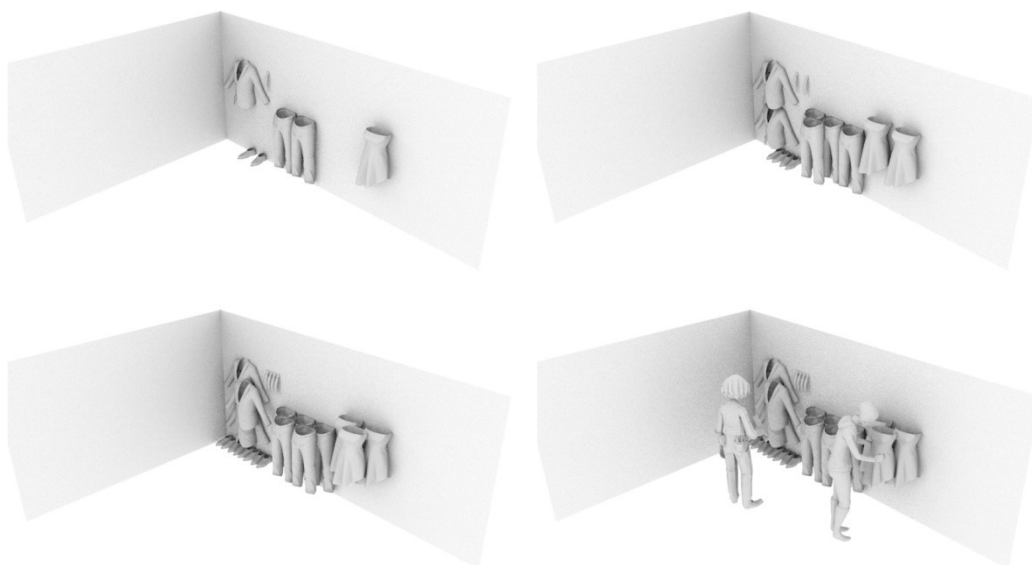
Soubor talířů s vlastními obalovými schránkami.

Skladba schránek předmětů s kuchyňskými potřebami.

Skladba schránek předmětů s knihami.

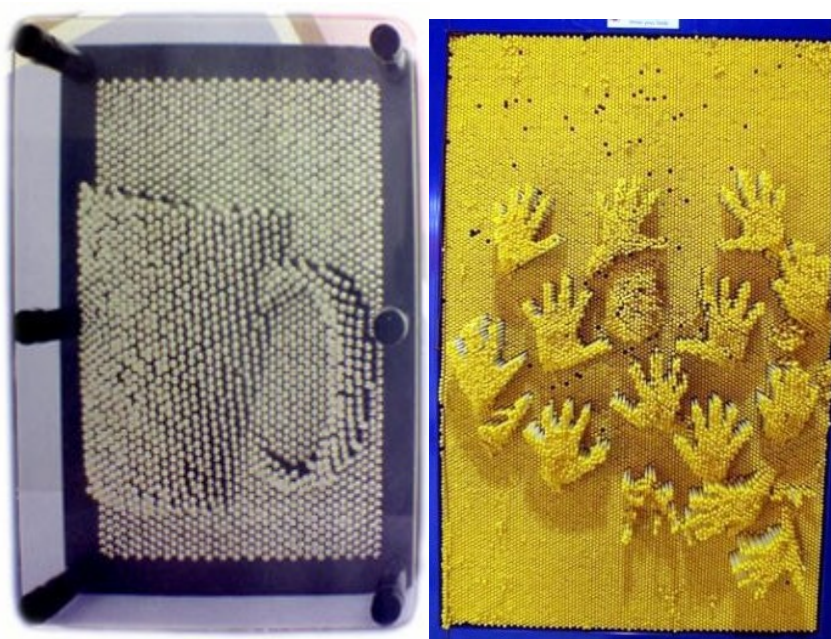
Skladba schránek předmětů s očasením.

Nevýhodou tohoto řešení je značná omezenost pro uživatele. Pokud dojde ke znehodnocení předmětu daného tvaru nelze jej nahradit jiným, ani podobným, jediné identicky tvarově stejným. Tzn., že v tomto případě po znehodnocení předmětu současně dochází i k nucenému znehodnocení obalové schránky, která se stává nepoužitelná.

5.3 Pin screen

Aby měl uživatel možnost volby a volnosti svého uvážení, ale stejně tak aby předměty ovlivňovaly podobu úložných prostorů, vzniká myšlenka prostupování. Takovou stejnou definici lze užít pro slova typu prolamování, ovlivňování jedné struktury druhou, vymáčknutí, apod. Toto myšlení skvěle doplňuje a demonstruje princip „pin screen“. Jedná se o plochu, v níž se pohybují tisíce segmentů tvarů malých tyček. Pokud dojde ke změně na jedné straně, ovlivňuje to i podobu té druhé. Díky velkému množství segmentů dochází k velice věrným obrazům do nich vtlačených.

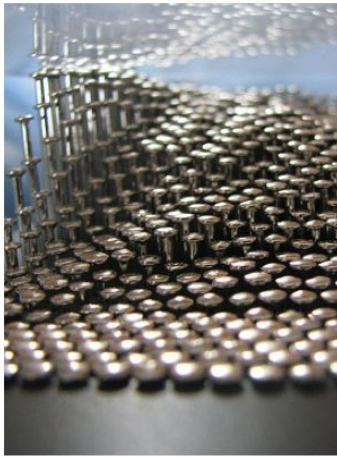
Pokud se tento princip převede do podoby úložných prostor, může docela dobře fungovat i jako místo pro vložené předměty. Díky své skladbě udrží množství předmětů a poskytuje jim dobré těžiště.

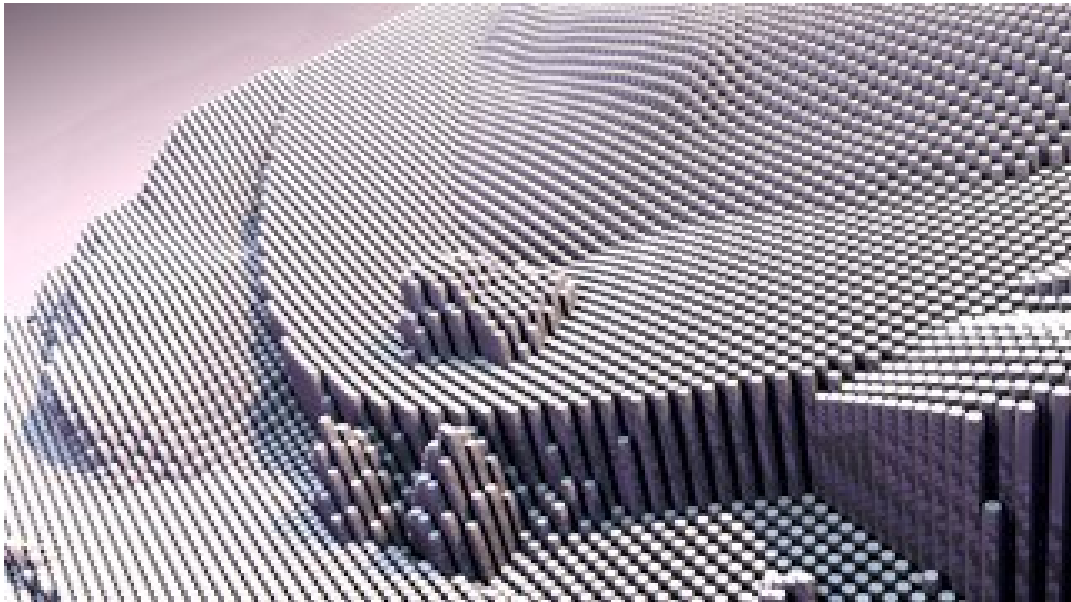
Princip Pin screen.²⁸

²⁸ <http://www.mindsetsonline.co.uk/images/pinart.jpg>

<http://www.centrumbabylon.cz/user/data/galerie/iqpark/iqpark0005.JPG>

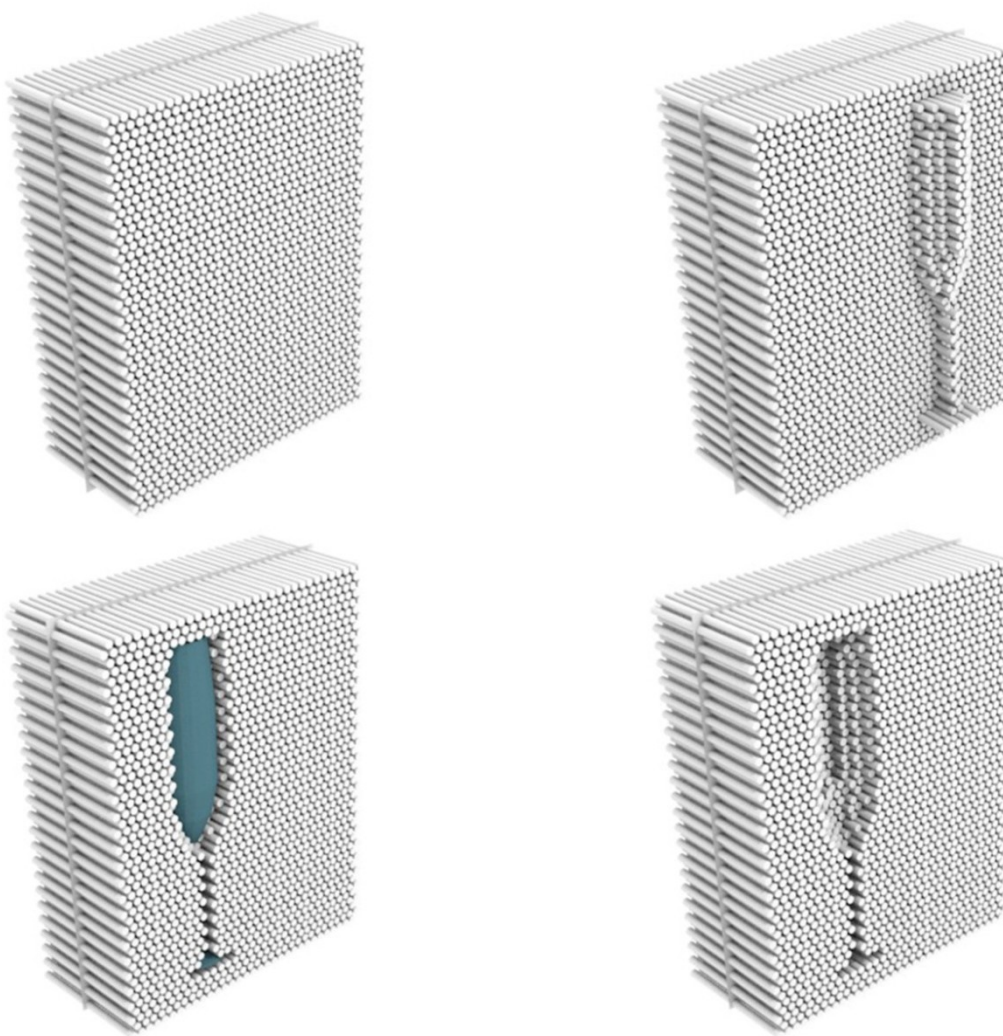
Princip Pin screen.²⁹

Princip Pin screen.³⁰

²⁹ <http://designblog.uniandes.edu.co/blogs/dise3135/files/2009/08/pin-art.005.jpg>

³⁰ http://mostyle.blogg.de/files/2012/07/schweiz_tut3.jpg

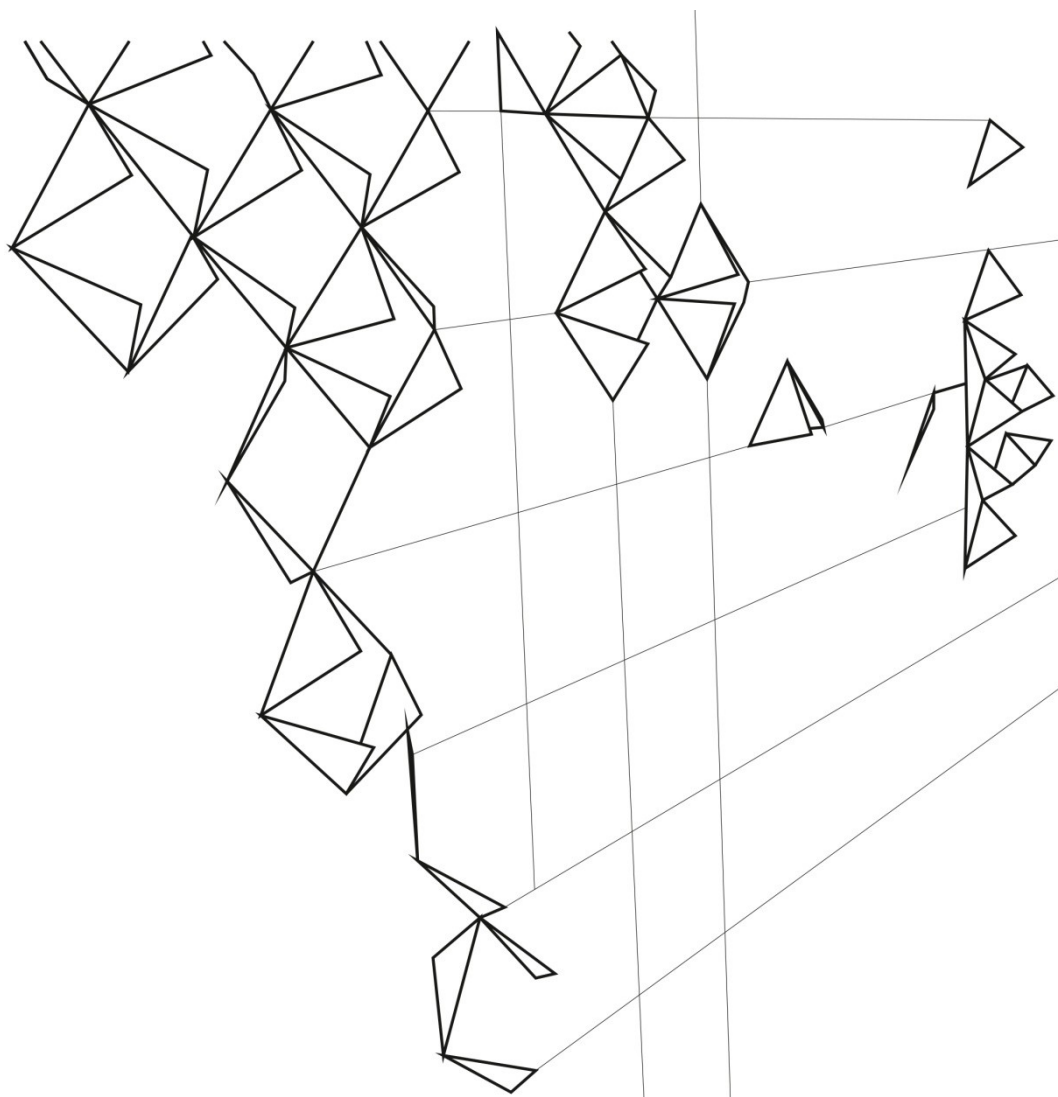
Vizualizace principu Pin screen.

Nevýhodou při tomto řešení se stává velká plocha, která je dána posunutím segmentů vložením předmětu. Úložný prostor pak musí počítat na každý předmět zdvojením. Objem těchto ploch tak přináší dvakrát více takových potřebných prostor.

5.4 Modulární segmenty

Na základě předešlých návrhů dochází k vymezování nejdůležitějších myšlenek a potřebu eliminovat radikální problémy, které by řešení přineslo. Dochází ke spojení pozitivních vlivů a zamezení těch, které nenesou přínos.

Důležitým faktorem stále zůstává prostoupení vnitřního tvarosloví na povrch. Vzniká tedy další možná myšlenka v průřezech umožňující předměty do nich vkládat a jejich vyjmutím tak ploše navrátit stávající podobu.

Vizualizace skladby modulárních segmentů.

Dekorace zdi design studia Kvadrat.³¹

Vzniklé dělené segmenty se vylamují díky vkládaným předmětům a vytváří tak strukturu podél zdi. Tyto modulární, na sebe reagující díly, se staly inspirací pro mnohé vzniklé objekty. Jinak tomu nebylo ani u Design studia Kvadrat, které těchto vlastností využilo k dekoraci prázdných prostor vznikajících na nevyužitých zdech. Tento princip je velmi líbivý, ale nakonec zcela nereaguje na předměty takovou měrou, aby se staly čitelnými.

³¹ <http://www.iaacblog.com/digitalfabrication/files/2010/10/bild-91.png>

5.5 Výřezy

Z postupu předešlých myšlenek a projektů přichází řešení, které nenaráží na předešlé problémy a ctí cíl prostupování předmětů na povrch. Řešení je odrazem předešlých návrhů. Nese v sobě inspirace, odraz a silné prvky ze všech výše uvedených. Jedná se o návrhové řešení, které svými vlastnostmi vede člověka k volnému užívání, nechává mu možnost volnosti a tak ho nelimituje k vytvoření domácnosti s vlastním odkazem. I přesto je ale universální a nepotřebuje složité instalace. Předměty se díky němu stávají čitelnějšími, ale zanechávají si i něco z utajeného. Uživatelé tak jen vizuálně napovídají co je skryté bez prozrazení celého svědectví o existenci.

Model průřezu a vloženého objektu.

Řešení využívá průřezy, do kterých jsou předměty ukládány. Průřezy mají tvar kříže, tudíž lze využít jak horizontální tak vertikální úroveň, nebo šikmých linií pro vložení předmětů. Pokud se umísťuje objekt úzkého tvaru, stačí využít plochu úrovně nahoru či dolů. Pokud se jedná o objemnější objekt, využije průřez středu a jeho vlastnosti se přizpůsobí. Otvory lze aplikovat po celé ploše, takže

uživatelé nelimitují v jeden jediný možný způsob uložení, ale je na jeho vůli jakou skladbu předmětům poskytne.

5.5.1 Materiál

Řešení vychází z dispozic stěn a jejich tvar věrně kopíruje. Svým vzhledem je lze připodobnit ke dvěřím dnešních úložných prostor. Okolo desky je kovový nebo dřevěný rám, který uvnitř u sebe svírá dva materiály.

Spodním je technická plst'. Jedná se o přírodním materiálu, který se běžně užívá ve strojírenství nebo stavebnictví k těsnění či tlumení otřesů. Složením je 100% praná vlna, 1 m³ váží přibližně 5 kg a je dostupný v několika možných rozměrech tloušťky. Pro projekt se počítá s průměrnou tloušťkou, okolo 10 mm. Díky svým vlastnostem se stává vhodným materiálem pro užití. Lze do něj bez větších problémů provést ostrým nožem výřezy, ale dalšímu manuálnímu roztahování zcela odolává. Také se jedná o poměrně lehký materiál, takže manipulace si nevyžaduje fyzické námahy. Díky tomu, že se jedná o textilií, lze předměty do otvorů vkládat snadno a po jejich vyjmutí se výřezy opět zatáhnou do původního tvaru. Díky své tloušťce a tuhosti snese udržet objekty a poskytuje jim bezpečnou oporu.

Technická plst'.³²

Druhým materiálem, který věrně a těsně kopíruje vrstvu s výřezy, je materiál flexibilní. Nároky na něj jsou, aby odolával znehodnocení, uměl se

³² http://www.rempo.cz/Upload/ProductImages/PLST_1~1.GIF

přizpůsobit jakémukoliv tvaru a oplýval vysokou elasticitou. Takový materiál je umístěn mezi výřezy a objekty a bere na sebe tvar vyčnívajících předmětů. Takovým materiálem je super elastický plast, který není v tuto dobu příliš používán, ale informace o jeho vlastnostech se rychle rozšiřují. Tento plast je úzká, měkká plocha připomínající gumovou plochu. Je neuvěřitelně měkký, dá se natahovat až osminásobně od původní velikosti. Přesto je velice odolný a přizpůsobuje se jakémukoliv tvaru. Je až pozoruhodné, do jakých neuvěřitelných délek ho lze natahovat a vždy se vrátí do svého původní podoby. Patří do skupiny tzn. termoplastů, které nahrazují pryž. Jedná se o syntetický kaučuk na gelovém základě. Materiál oplývá pozoruhodnou kombinací pružných, snadno natahovaných a velmi obtížně znehodnocujících vlastností. Přesto vložení ostrého předmětu může vést k protržení. Proto se v projektu musí počítat s nutností vkládat takové předměty neostrým hrotem do výřezů nebo jim poskytnout ochranný povlak či nože vkládat do nádoby, k nim určené, vložené již do výřezu.

Super elastický plast.³³

³³ http://www.fastcodesign.com/multisite_files/codesign/imagecache/960/Inventables-Super%20Elastic-Plastic-A.jpg

Oba vhodné materiály uvedené v diplomové práci jsou pouze doporučené. Díky neustále se vyvíjejícím technologiím je možné použití materiálu jiného typu s podobnými vlastnostmi.

5.5.2 Způsob užití

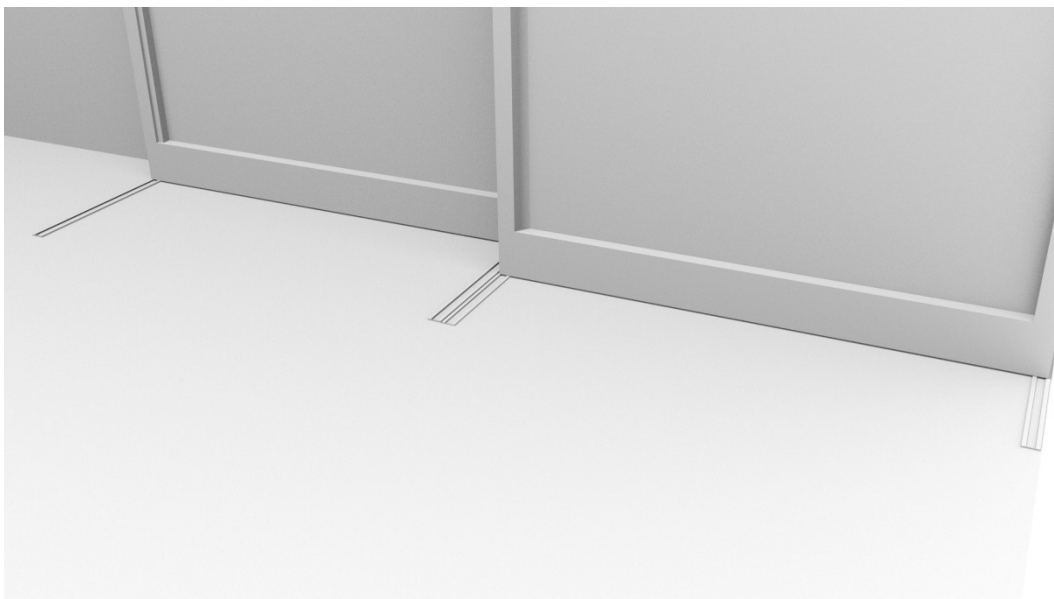
Desky používají otevírací panty pro manipulaci a přístup uživatele. Odstup od stěny je závislý na hloubce, která odpovídá ukládaným předmětům. Díky posuvnému systému lišt, na podlaze a stropě, ji lze regulovat. Tak nevznikají nevyužité plochy v domácnosti a podoba úložných prostor je závislá na obsahu.

Rám obsahuje dvě vrstvy materiálů. Do prostoru místnosti je umístěna vrstva elastického plastu, kterou kopíruje vrstva technické plstě. Stěny okolo desky (nahore, dole a po stranách) nesou už jen vrstvu elastického plastu. Díky flexibilitě materiálu nelimituje nastavitelnou hloubku a přizpůsobuje se určení uživatele.

Rozměry desek vychází ze zaběhnutých tradic korpusových velikostí dnešních úložných prostor. Umožňuje tak vytvořit vlastní stěnu podle individuality majitele.

Desky využívají systému lišt zakotvených ve stropě a v podlaze. V případě nízkých úložných desek je využita plocha (pod pracovní deskou, pod umyvadlovou deskou, apod...) k instalaci lištového systému. V případě nástěnných úložných desek (kuchyňské skřínky) je nutná instalace lišt, které využívají systému zajištění do sebe, kdy např. po 10 cm pojímají své části dovnitř sebe.

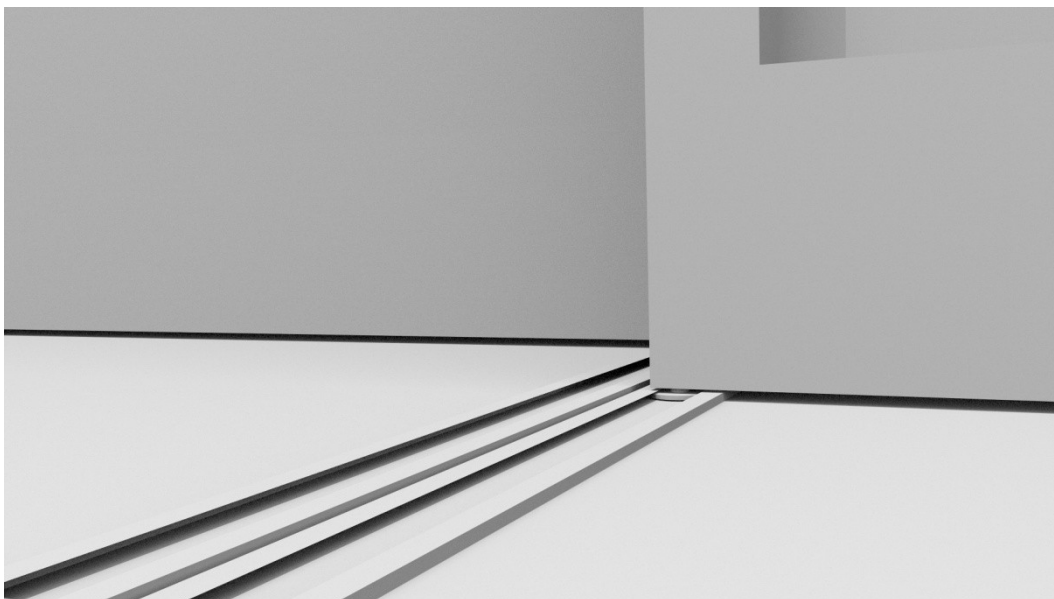
Desky se volně pohybují po jezdcích instalovaných lišt, pokud dochází k otevření je využito systému ovládání v úchytu desek. Jeho otočení umožňuje vysunout klín zapadajících do drážek lišty a tak uvolnit připevnění a poskytnout možnost otevření.

Podlahové a stropní lišty

Otevírání úložných desek

Pohyb desek

Vrstvy úložných desek

5.5.3 Aplikace

V úvodu DP bylo řečeno, že se řešení dotýká předmětů kategorií v domácnostech se opakujícími. Konkrétně ošacení, nádobí, odpadky, hygiena a knihy. Nádobí, hygienické potřeby a knihy mají společné to, že se jedná o předměty v tvrdé skořápce. Lze je lehce umístit do výřezů a mohou proniknout až na povrch.

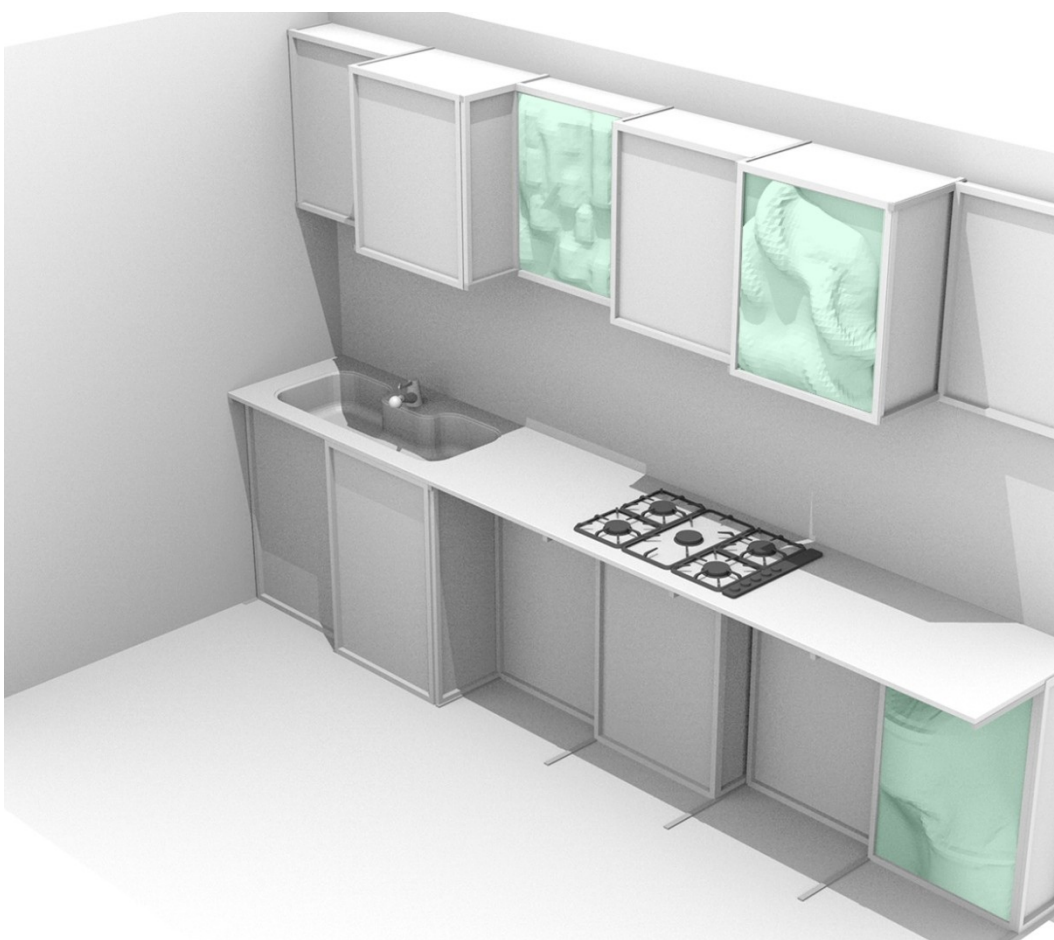
Ošacení je svým charakterem měkký objekt. Běžně ho skládáme, věšíme nebo ukládáme podle jeho vlastností. Lze rozlišit, jaké prádlo a jaký způsob je nejvhodnější, aby si zachovalo to, co člověk vyžaduje. Je tedy oblečení, které podléhá zmačkání a vyžaduje si věšení na ramínko. V takovém případě se bude tento typ ukládat stejným způsobem, jako je člověk zvyklý. Projekt nechce učit člověka měnit své návyky a vlastnosti a už vůbec ne charakter. Lze tedy využít příčných řezů k vložení ramínka i s jeho obsahem. Dojde tak pouze k jinému tvaru způsobu výřezů a tedy, že se stanou delšími, aby oděv mohl splynout.

Oděvy, u kterých se věšení nepožaduje, stačí složit a zasunout do otvorů. Stejně tak, jako když dojde k pečlivému složení prádla do prádelníku. Prádlo zůstane vyžehlené. Pokud dojde k pečlivému uložení prádla do otvorů, prádlo jistě i v takové kvalitě zůstane při vyjmutí.

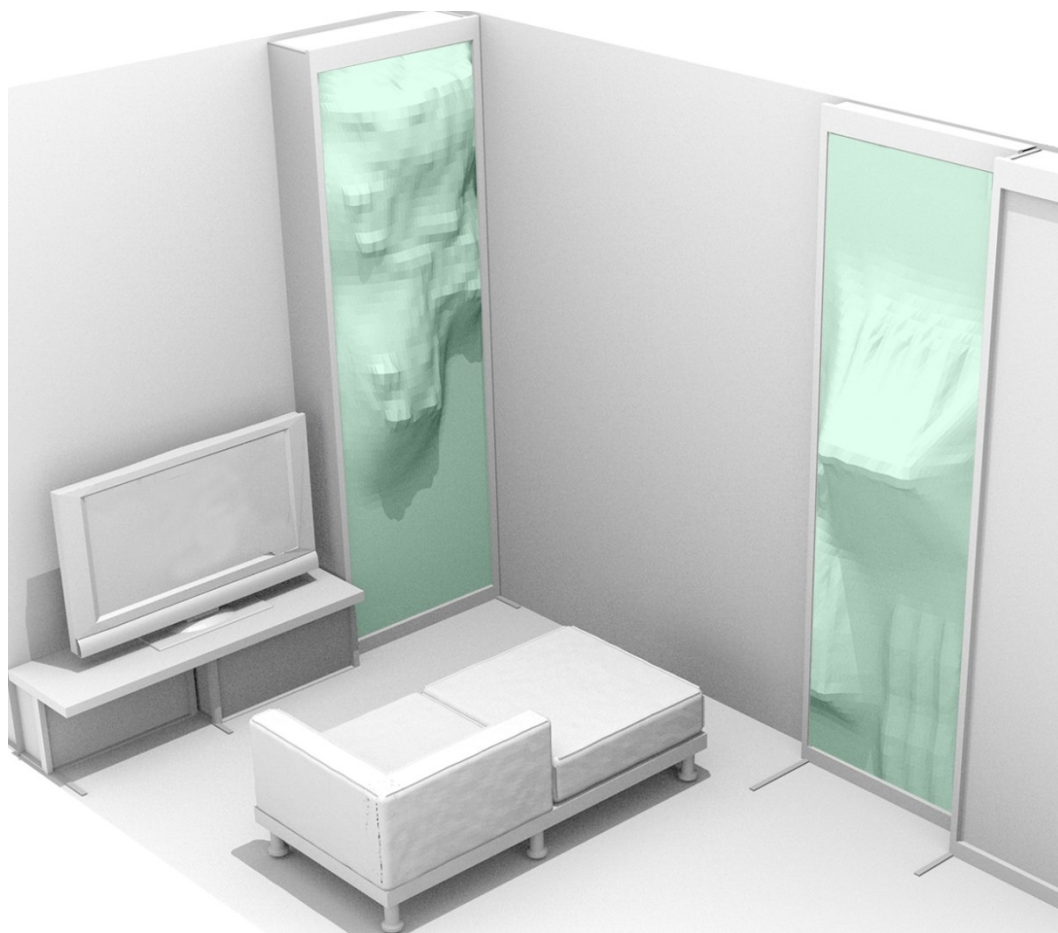
Stejně tak předměty určené k znehodnocení, které člověk ukládá do odpadkového koše jsou z kategorie, které nelze kolektivizovat např. s knihami. Nyní je model takový, že se tyto věci dávají na jedno místo a nezáleží na tom, jakou mají skladbu, či se nějak ovlivňují. Ztratily význam, tudíž se jim nepřikládá velká pozornost. Projekt ale slibuje, že obsah v každém způsobu bude vystupovat na povrch. V případě odpadkového koše to tedy musí být obdobné jako u předešlých. Inspirace řešení vychází z dnešní podoby, odpověď na otázku, jak je to nyní. Odpadky mají jedno místo, jedním otvorem se umísťují do schránky. Tak tomu bude i v případě nového řešení. Uživateli se naskytne pouze jeden otvor, kterým odpadky do schránky přicházejí. Nezáleží na tom, jestli jsou předměty v chaosu či nikoliv, projekt chce nechat vystoupit všechny struktury ven. Pro odpadky je tedy připraven jeden výřez tvaru kříže a elastický plast vespu, aby

pojmul jeho obsah. Po naplnění, nebo uvážení uživatele, se odpadky vynesou. A samozřejmě lze umístit igelitový pytel na odpadky mezi plst' a plast, ten předměty nelimituje jako tvar odpadkových košů.

Umístění desky se liší dispozicí od předešlých. Zde je instalace v rovině horizontální ve výšce okolo 40 cm nad zemí. Deska je připevněna přímo ke stěnám a nevyužívá pohybu lišt. Jedná se o statický prvek v domácnosti s obrácenou podobou, kdy vrstva plstě je vedena do prostoru, ve spodní části ji kopíruje vrstva elastického plastu prostupující k vidění podle naplnění obsahu odpadky.

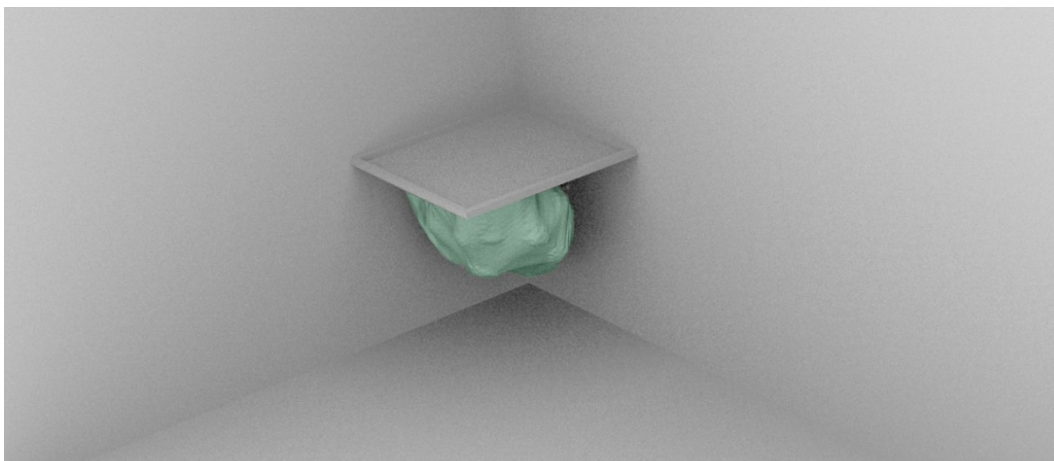
Kuchyň – prostoupení obsahu (hrnců, talířů a hrníčků)

Obývací pokoj – prostoupení obsahu (knih a ošacení)

Koupelna – prostoupení obsahu (hygienických potřeb)

Odpadkový koš – prostoupení obsahu

5.5.4 Přínos

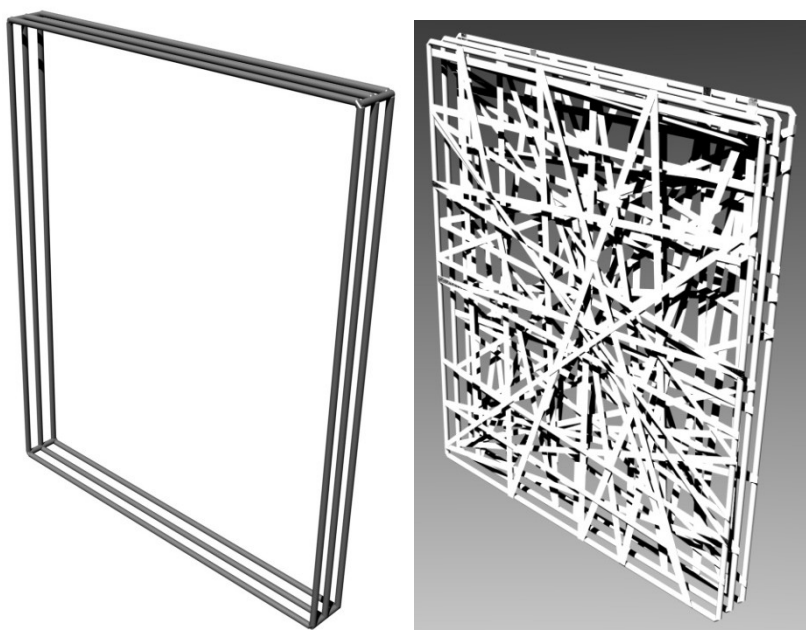
Zhodnocením projektu je návrat k cílům stanovených v úvodu diplomové práce. Obaly jsou nedílnou součástí, i když předměty samy o sobě jsou užívány, jejich schránky mít musí. Ať už je to z ochranného důvodu, či pro jejich uspořádanost a pořádek v domácnosti. Řešení tak uvolňuje nevyužitý prostor a svojí skladbou, jež je v celé domácnosti stejného rázu, tvoří jednotný rytmus. Člověk se nachází pro něj v příjemném prostředí, které vychází z rytmu. Nevyužitý prostor si sám reguluje, je na uživateli, zdali se rozhodne pro střídmejší uspořádání až do vyšších částí a ušetří tak obytnou plochu, nebo naopak. Je také na něm, jakým způsobem bude předměty ukládat, když si je vědom, že předměty jsou vtisknuty až do viděné podoby. Zdali předměty nechá vyniknout v jejich podstatě nebo je bude ukládat ve zdvojené podobě a tak zachová jejich utajení. Hlavním úkolem bylo nechat předměty prostoupit na povrch. To materiál a řešení dovolují. Objekty se stávají individualitou a mohou obsahově promluvit. Podoba domácnosti se tak změní v čitelný domov, jemuž prostory napovídají o svém obsahu. Předměty dostávají volnost a mohou se projevit a tak vedou k lepší identifikaci. Právě jádro se odráží ve tvaru obalu.

Hlavním přínosem z funkčního hlediska je regulace prostoru dle potřeb člověka i vkládaného obsahu. Dalším faktorem je volnost a variabilita, které jsou

poskytnuty. Všechny objekty jsou v jedné úrovni což vede uživatele k dobré orientaci.

5.6 Konstrukce sítě

Z důvodu absolutní kompaktnosti a jednoduchého principu lze úložné předměty ukládat dle posledního návrhového principu. Jeho podoba vychází z předešlého návrhu, kdy reflektuje na manipulaci s deskami a složení různých materiálů. Řešení spočívá ve vytvoření 3D sítě po obvodu zdí v domácnosti.

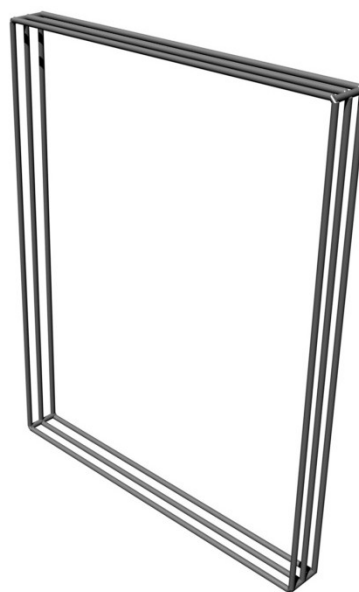
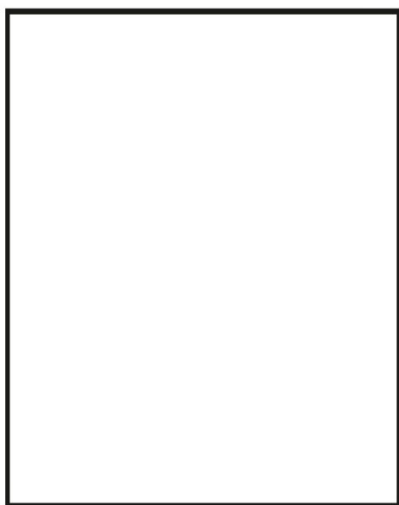
Vizualizace konstrukce, síť elastického plastu

5.6.1 Materiál

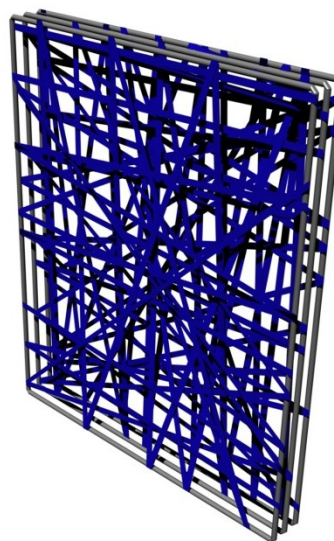
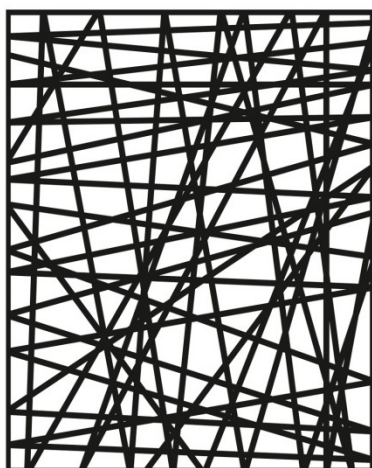
Materiálem pro existenci sítě je již zmiňovaný super elastický plast. V tomto případě v podobě dlouhého pruhu, který je natažen kolem konstrukce kopírující dispozici zdí domácnosti majitele. Materiál je možné kolorovat, k barevnému provedení materiálu dochází přímo ve výrobě při jeho vzniku. Lze tedy interiér ladit do podoby uživatelského názoru.

5.6.2 Způsob užití

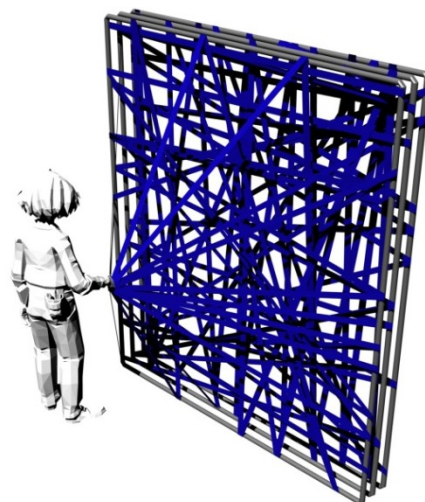
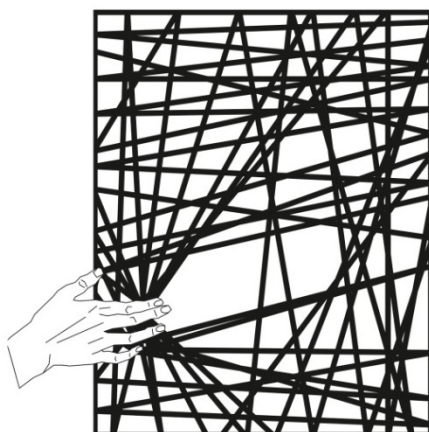
Strukturou a několikanásobného zdvojení natažených linií dochází k situaci, kdy je možné předměty vkládat kamkoliv. Síť se přizpůsobí každému předmětu díky flexibilitě a vlastnostem materiálu. Změní svoji podobu a poskytne prostředí podpory pro objekty. Hustotu sítě lze ovlivňovat a tak vytvořit nejvhodnější prostředí pro objekty k uložení určené. Malé předměty si vyžadují větší hustotu než ty větší.

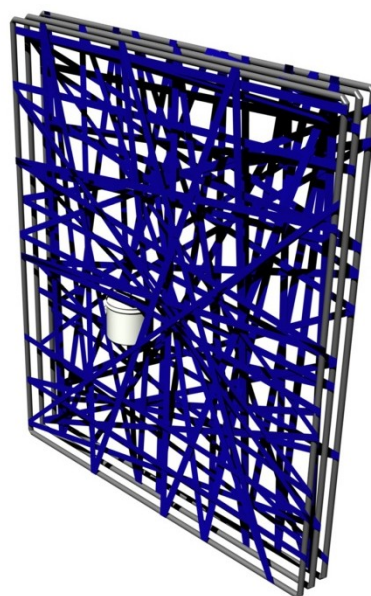
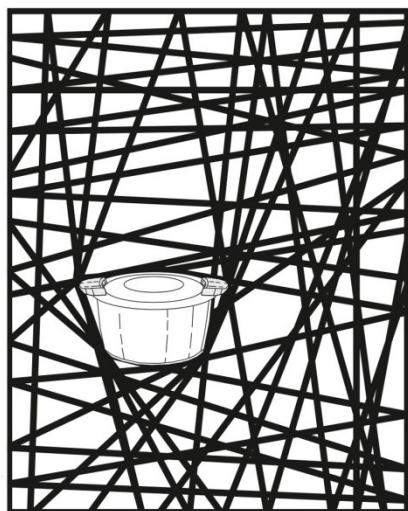
Konstrukce

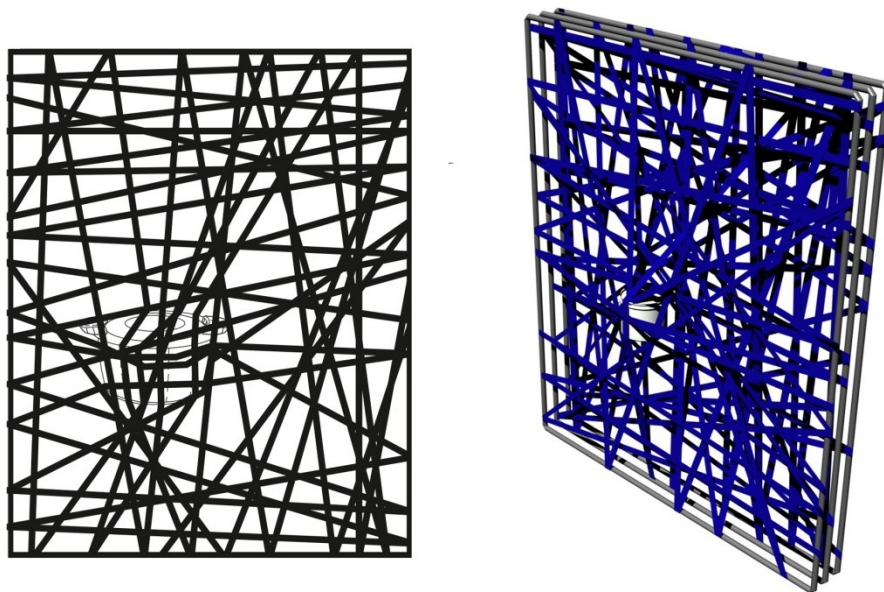
Napnutí sítě elastického plastu

Manipulace s úložným prostorem

Vložení předmětu

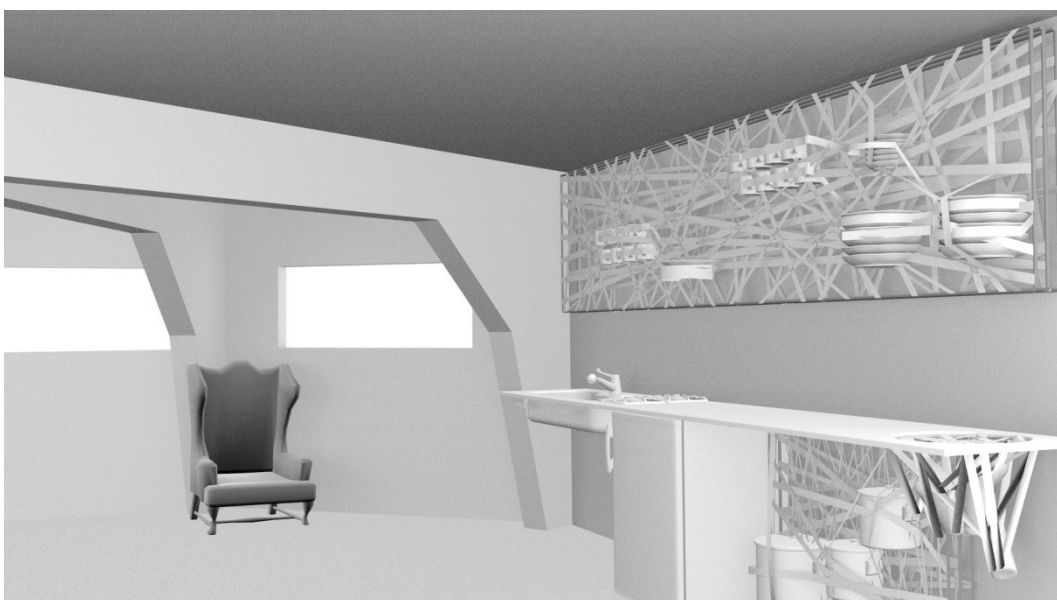
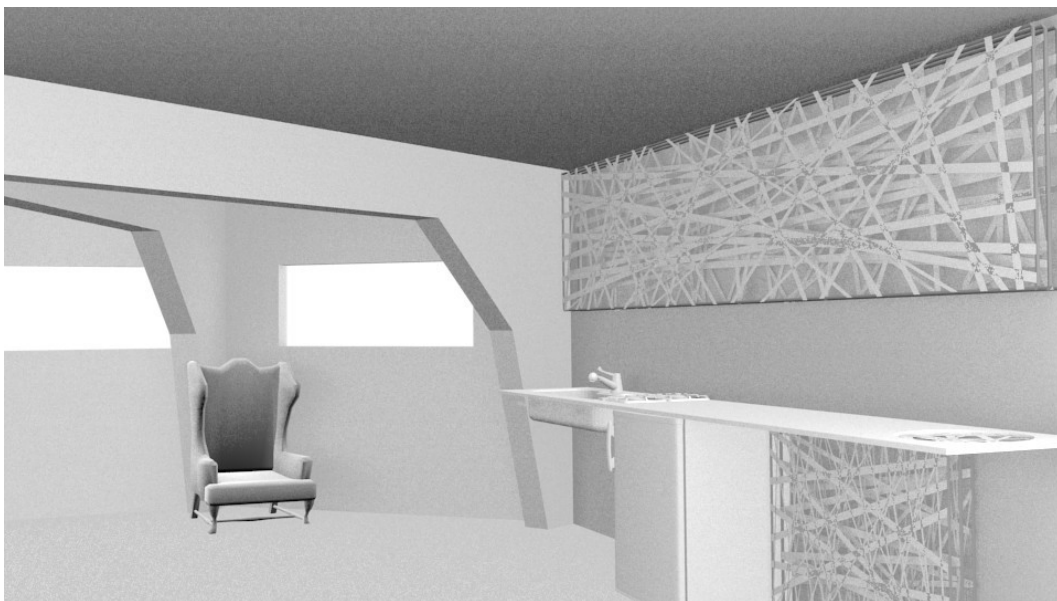
Předmět uvnitř úložného prostoru

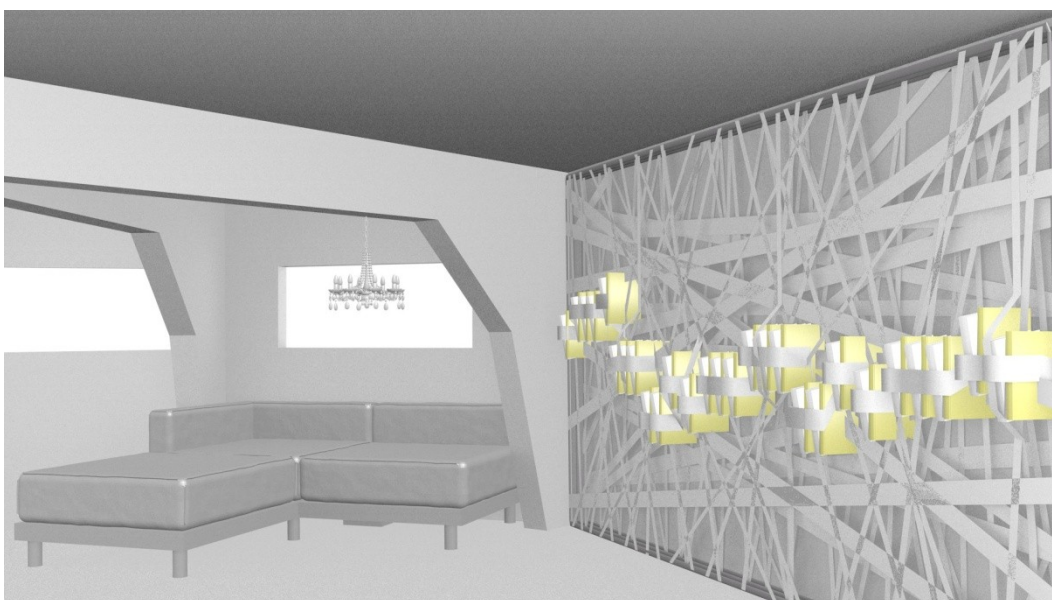
5.6.3 Aplikace

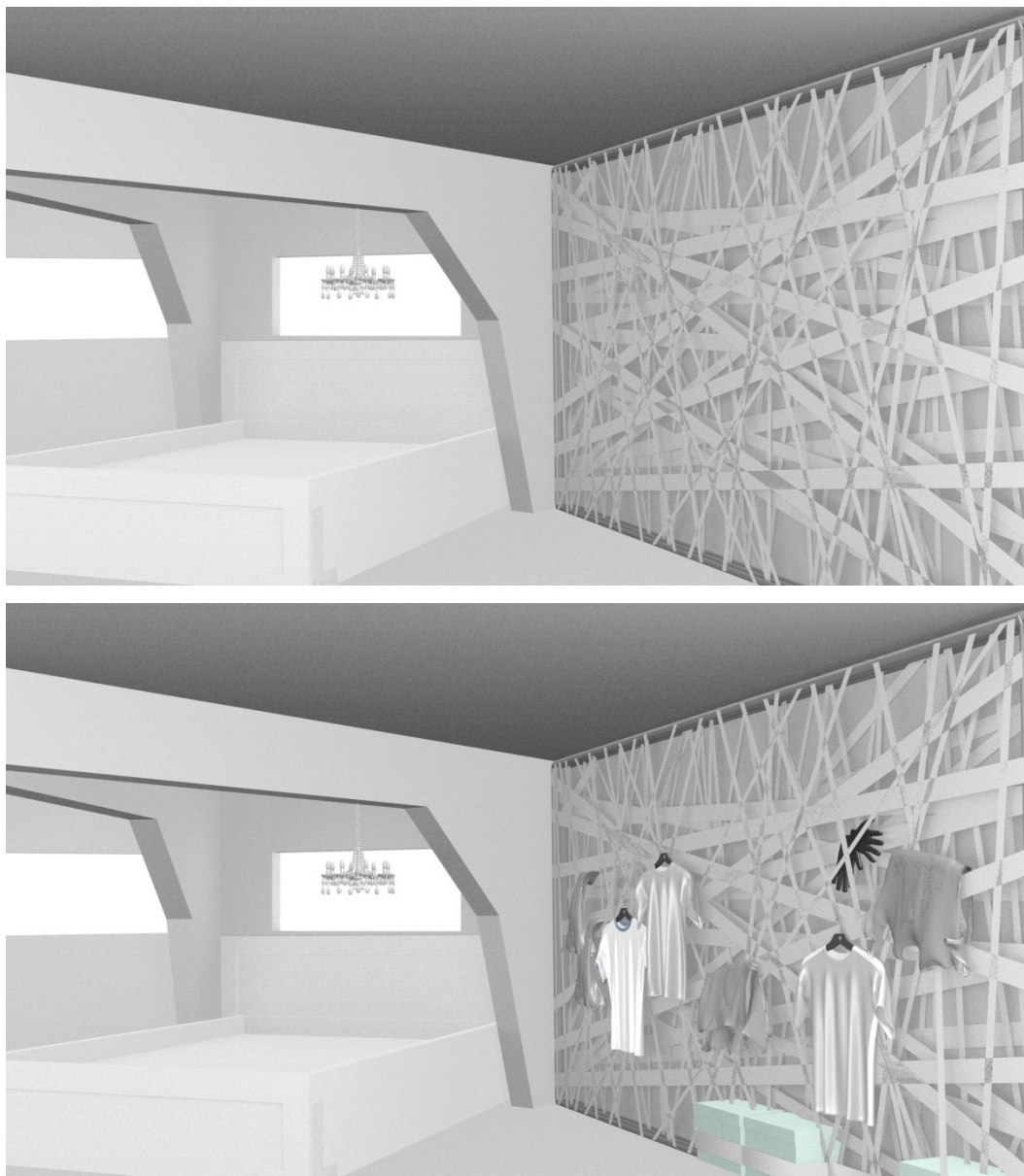
Systém lze aplikovat kamkoliv v prostředí domova. Aby byla zachována funkce obalu, funkce ochranná, první vrstva sítě poskytuje překrytí pro vložené předměty. Díky spleti pásů na sebe vizuálně bere podobu předmětů a tak nechává objekty prostoupit na povrch.

Předměty, které mají tvrdou strukturu lze vkládat jakýmkoliv způsobem bez omezení. Předměty měkké jako ošacení využívají síť jako prádelní šňůry, věšáků či odkladových prostor. Hustota v případě oděvů bude volnější, aby mohly využívat prostor pro pověšení. Oděvy vyžadující si zavěšení lze odkládat s ramínkem a uchycovat je na podpory sítě. Naopak např. rukavice lze zachytit mezi pruhy elastického plastu.

Řešení v tomto případě pro odpadkový koš je, že je součástí kuchyňské desky. Která poskytuje prostor v podobě otvoru, do kterého jsou odpadky vkládány. Přes otvor je opět spleť elastického plastu, jež slouží i jako zamezení zápachu. Naplňováním dochází ke zvětšování prostoru pod deskou, která alarmuje majitele k vynesení odpadků.

5.6.4 Přínos

Takové řešení se pro uživatele stává zcela jednoduchým a rychlým. Nemusí se zdržovat manipulací s otevíráním schránek, či jejich upravováním, aby byly k užití připravené. Uživatel zkrátka přijde, uloží a odchází. Návrh je kompaktní, co se materiálů týče, to z něj dělá zacelený fungující prostor, který člověka neobtěžuje přebytečnými informacemi. Návrh spočívá na naprosto jednoduchém principu, který z něj právě dělá ojedinělý doplněk pro domácnost.

Poskytuje neskutečně mnoho variací pro uložení, je jen na majiteli, který systém si zvolí, je tedy svobodným. V neposlední řadě lze také připomenout, že člověk se nejlépe cítí tam, kde se vše opakuje v určitém rytmu. Princip, na kterém řešení funguje, adaptuje toto tvrzení, neboť podoba pruhů se skládá ze stále se opakujících svých podob.

ZÁVĚR

Přes význam slov, odkazy na filozofii, inspiraci uměleckými díly, sociální potřeby, výzkumy a analýzy českých domácností a technologií došlo k výslednému řešení nových úložných prostor. Diplomová práce reflektuje na vymezené cíle obráceného tvrzení „*vkládat předměty do obalu*“ na „*vkládat obal do předmětů*“. Forma podoby vychází z formy obsahové.

V diplomové práci bylo dospěno k výsledku použití materiálů umožňujících nechat předměty promluvit a prostoupit na povrch.

V samém úvodu diplomové práce byla uvedena definice slova obal jako ochranný povlak, ochranný materiál, látka, kterou je něco obklopené. Tak lze definovat i výsledné řešení. Funkce obalu, ať už ochranná nebo estetická, je v návrhu taktéž zachována. Nemění se tak charakter využití.

Přínosem je umožnění vizuálního nahlédnutí co je „pod obalem“ a tak se uživatel dostává z role být oklamán.

Ukládané předměty dostaly zpět svůj význam, který ztratily utajením uzavíratelných obalů, jež obsah neidentifikují. Odstraněním statických vnějších ploch a jejich nahrazením materiálem přizpůsobující se tvaru, došlo k odkrytí jádra ukrývaných předmětů, kdy je funkce ochrany zachována.

Řešení nelimituje uživatele a dává mu možnost projevení individuálního přístupu k použití, což vede k uspokojení potřeby seberealizace.

Výsledek diplomové práce si je vědom složitosti, která by vedla k odstranění běžně používaných úložných prostor a přístupu k jakékoliv změně s ní spojené. Cílem není nalézt řešení, které má původní nahradit. Výsledek má podněcovat k hlubšímu uvědomění si podstaty banálních předmětů, jež člověka obklopují a zastavení se nad tím, co pro něj znamenají.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

HOLUBOVÁ, Václava a kol. *Nový akademický slovník cizích slov A-Ž*. 1. vyd. Praha: Academia, 2005, 880 s. ISBN 80-200-1351-2.

CEPÍREK, Václav, Rudolf KAMPF ml. *Logistika*. 1. vyd. Pardubice: Editační středisko Univerzity Pardubice, 2005, 106 s. ISBN 80-86530-23-X.

ATKINSON, L. Rita. *Psychologie*. 2. vyd. Překl. Erik Herman, Miroslav Petrželka, Dagmar Brejlová. Praha: Portál, 2003, 752 s. ISBN 80-7178-640-3.

KOULA, J. E, K. KOŽELKA. *Dnešní byt*. 1. vyd. Praha: Státní nakladatelství technické literatury, 1962, 284 s. L17-B7-IV-32/744.

KUŠKOVÁ, Petra, Alena MARKOVÁ, Klára NAJMANOVÁ. *Češi ve spotřebitelském ráji (!?): Vývoj spotřeby českých domácností*. 1. vyd. Praha: Cenia, 2009, 56 s. ISBN 978-80-85087-70-3.

KRAUTOVÁ, Zuzana, Hana LIBROVÁ. *Spotřeba domácností a proces individualizace v environmentální perspektivě*. Praha: text v přípravě disertační práce. č. 403/07/0804.

FINSTERWALDER. *Form follows nature*. 1. vyd. Vienna: Springer Vienna Architecture, 2011, 512 s. ISBN 978-3-7091-0855-0.

VERGINE, Lea. *Trash: From junk to art*. Venice: Ginko Pr Inc, 1999, 244 s. ISBN-13: 978-3927258532.

GRIP *1000 obalový design*. Překl. Alice Lesáková. Praha: Slovart, 2008, 320 s. ISBN 978-80-7391-191-1.

Kolektiv autorů, *Slovník českých synonym a antonym*. 1. vyd. Praha: Lingea, 2008, 573 s. ISBN 978-80-87062-09-8.

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Obal_\(odpad\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Obal_(odpad))
www.sossoukyjov.cz/studovna/soubory/4/OBALY.DOC
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Podstata>
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Byt%C3%AD>
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Jsoucno>
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Existence>
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Esence>
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Identita>
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Toto%C5%BEnost>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Rentgenov%C3%A9_z%C3%A1%C5%99en%C3%A1

<http://www.designmagazin.cz/umeni/34633-nick-veasey-fotografuje-rentgenem-auta-i-zvirata.html>

<http://zrcadlo.blogspot.cz/2008/06/maslowova-pyramida.html>

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/rodinne_ucty

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

DP *diplomová práce*

např. *například*

apod. *a podobně*

PET *polyethylen tereftát*

HDPE *polyethylen ve vysoké hustotě*

PVC *polyvinylchlorid*

LDPE *nízkohustotní polyethylen*

PP *polypropylen*

PS *polystyren*

RTG *rentgenové záření*

tzn. *takzvaně*

ČSÚ *Český statistický úřad*